

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»
Комунальний заклад «Одеський педагогічний фаховий коледж»
Факультет дошкільної педагогіки та психології
Кафедра дошкільної педагогіки

Листопад О. А., Мардарова І. К., Гуданич Н. М., Листопад Н. Л.

**ДОШКІЛЬНА ОСВІТА В ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ:
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ**

Одеса – 2025

УДК: 37.013.74(477)(02.064)

Л63

Рекомендовано до друку вченою радою
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
(Протокол № 12 від 27 березня 2025 року)

Укладачі:

Листопад Олексій Анатолійович – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної педагогіки, Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Мардарова Ірина Костянтинівна – кандидатка педагогічних наук, доцентка, доцентка кафедри дошкільної педагогіки, Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Гуданич Наталія Миколаївна – викладачка кафедри дошкільної педагогіки, Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Листопад Наталя Леонідівна – кандидатка педагогічних наук, викладачка дошкільних дисциплін, Комунальний заклад «Одеський педагогічний фаховий коледж»

Рецензенти:

Княжева І. А. – докторка педагогічних наук, професорка, завідувачка кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Вейландє Л. В.-В. – кандидатка педагогічних наук, доцентка, завідувачка кафедри педагогічної освіти та соціальної реабілітації, Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Листопад О. А., Мардарова І. К., Гуданич Н. М., Листопад Н. Л.
Дошкільна освіта в зарубіжних країнах: методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи. Одеса : Університет Ушинського, 2025. 97 с.

Структура методичних рекомендацій відповідає плану та програмі навчальної дисципліни «Дошкільна освіта в зарубіжних країнах» для закладів вищої освіти педагогічного профілю. У методичних рекомендаціях відображено ключові питання з навчальної дисципліни, технологічну карту підготовки здобувачів вищої освіти, критерії оцінювання. Методичні рекомендації можуть стати в нагоді здобувачам першого (бакалаврського) рівня спеціальності А2 Дошкільна освіта, викладачам закладів вищої освіти.

© Листопад О. А., Мардарова І. К., Гуданич Н. М., Листопад Н. Л. 2025

ЗМІСТ

ВСТУП	4
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	8
ТЕХНОЛОГІЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ	11
ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ	28
КОНТРОЛЬНІ РОБОТИ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	48
ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ	64
ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ (ІНДЗ)	80
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ	83
ВИСНОВКИ	92
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	94

ВСТУП

Навчальна дисципліна «Дошкільна освіта в зарубіжних країнах» є важливою складовою підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня спеціальності А2 Дошкільна освіта. Вона дозволяє студентам ознайомитися з різними моделями дошкільної освіти, порівняти освітні системи та вивчити передовий педагогічний досвід інших країн.

Особливості навчальної дисципліни «Дошкільна освіта в зарубіжних країнах»: компаративний підхід (аналіз та порівняння дошкільної освіти в різних країнах (Європа, США, Азія, Скандинавія тощо), вивчення міжнародних стандартів та рекомендацій (ЮНЕСКО, ОЕСР, ЄС тощо); інтеграція теоретичних і практичних аспектів (ознайомлення з концепціями та моделями дошкільної освіти, аналіз програм і методик (М. Монтесорі, Вальдорфська педагогіка, Реджіо-підхід тощо); вивчення нормативно-правової бази (законодавчі основи дошкільної освіти в різних країнах, роль держави, громадських організацій та приватного сектора); використання інноваційних методів навчання (проектна діяльність, кейс-стаді, дискусії, моделювання освітніх ситуацій, аналіз відеоматеріалів, відвідування вебінарів та міжнародних конференцій); формування професійних компетентностей (здатність адаптувати найкращі світові практики у власній педагогічній діяльності, підготовка до участі у міжнародних освітніх проєктах).

Навчальна дисципліна «Дошкільна освіта в зарубіжних країнах» сприяє розширенню професійного світогляду майбутніх фахівців, дозволяючи їм ознайомитися з різноманітними підходами до організації дошкільної освіти у світі, аналізувати їх сильні та слабкі сторони, а також інтегрувати кращі практики в національний освітній простір.

Метою навчальної дисципліни «Дошкільна освіта в зарубіжних країнах» є ознайомлення здобувачів освіти з особливостями, принципами та підходами до дошкільної освіти в різних країнах світу, розширення

наукового і загальнокультурного світогляду студентів, здатних забезпечувати інтеграцію національної системи освіти у світовий освітній простір, формування уявлення про міжнародні тенденції та кращі практики організації дошкільної освіти, засвоєння знання про системи освіти, методики навчання, програми та стандарти, які застосовуються в різних культурних і соціальних контекстах.

Очікувані результати навчання дисципліни «Дошкільна освіта в зарубіжних країнах»:

знати:

- загальні і відмінні риси та тенденції педагогічних теорій і практик виховання і навчання дітей раннього і дошкільного віку в різних країнах світу з урахуванням їх історичних, економічних та національних особливостей;

- актуальні напрямки змін у змісті, формах, методах виховання і навчання дітей раннього і дошкільного віку в різних країнах світу, шляхи підвищення ефективності дошкільної освіти у країнах світу.

- сучасні тенденції розвитку дошкільної освіти в різних країнах світу, історію розвитку дошкільної освіти в зарубіжних країнах та її етапи, системи дошкільної освіти різних країн, включаючи організаційні структури, методи навчання та виховання, законодавчі аспекти, порівняльну характеристику дошкільної освіти в різних країнах, провідні педагогічні концепції та підходи в зарубіжних системах дошкільної освіти, міжнародні стандарти якості освіти та вплив на формування національних систем дошкільної освіти.

вміти:

- аналізувати різні педагогічні системи з метою впровадження передових ідей у практику сучасної дошкільної освіти, орієнтуватися в теоретико-методологічних концепціях зарубіжної дошкільної освіти, використовувати надбання світової педагогічної думки і прогресивних ідей зарубіжних освітніх технологій для збагачення системи дошкільної освіти;

- порівнювати різні моделі дошкільної освіти та виявляти їхні особливості, аналізувати ефективність педагогічних підходів в різних системах дошкільної освіти, використовувати здобуті знання для вдосконалення практик національної дошкільної освіти, адаптувати іноземний досвід до українських реалій в контексті педагогіки дошкільного виховання, працювати з законодавчими документами та нормативно-правовими актами зарубіжних країн, що регулюють дошкільну освіту.

Компетентності:

- здатність до критичного аналізу сучасних моделей дошкільної освіти;
- розуміння культурних, соціальних та економічних чинників, що впливають на розвиток дошкільної освіти в різних країнах;
- вміння інтегрувати найкращі світові практики у власну професійну діяльність;
- формування власного педагогічного стилю на основі аналізу міжнародного досвіду.

Завдяки вивченню цієї дисципліни майбутні фахівці зможуть:

- порівнювати освітні системи різних країн та визначати їхні особливості;
- використовувати міжнародний досвід для вдосконалення педагогічної діяльності;
- оцінювати ефективність методик, програм та підходів до навчання і виховання дітей;
- розуміти роль культурних, соціальних та економічних факторів у розвитку дошкільної освіти;
- формувати власний педагогічний стиль, спираючись на кращі світові практики.

Отже, дисципліна сприяє розвитку професійної компетентності майбутніх педагогів, розширюючи їх світогляд і готуючи до впровадження інновацій у сфері дошкільної освіти.

Навчальна дисципліна допоможе студентам розширити уявлення про дошкільну освіту в глобальному контексті та сприятиме вдосконаленню їхніх професійних навичок. Навчальна дисципліна «Дошкільна освіта в зарубіжних країнах» допомагає здобувачам освіти бути конкурентоспроможними фахівцями, що володіють широким спектром знань про сучасні тенденції в дошкільній освіті на міжнародному рівні.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1.

Розвиток дошкільної освіти в зарубіжних країнах: основні напрями та перспективи

Тема 1. Соціально-економічні і політичні фактори розвитку освіти у ХХІ ст.

Детермінованість освітніх процесів економічними, політичними, культурними та соціальними чинниками. Глобалізація як чинник впливу на розвиток освіти. Проблеми економічної ефективності освіти. Якісні зміни у характері соціального попиту на освіту. Освітні ініціативи міжнародних політичних та економічних організацій. Інтеграційні процеси в освітній сфері та у глобальному вимірі.

Тема 2. Загальні світові тенденції у розвитку дошкільної освіти

Заклади дошкільної освіти та міжнародні організації дошкільної освіти. Розвиток мережі закладів дошкільної освіти. Види закладів дошкільної освіти у світі. Загальна характеристика суперечностей і перспектив розвитку дошкільної освіти у сучасному світі. Тенденції розвитку системи дошкільної освіти. Сучасна філософія дитиноцентризму. Сучасні концепції зарубіжної дошкільної освіти: «соціального реконструктивізму», «громадської освіти», «освіти для виживання», «виховання характеру», «полікультурної освіти дітей», «виховного середовища», «інтегрованого розвитку компетентності» та «гуманістичної освіти».

Тема 3. Актуальні проблеми педагогічної галузі та дошкільної освіти у світі

Гуманітаризація суспільства та дошкільна освіта. Економічна ефективність освіти. Неперервна освіта. Орієнтація на неперервну освіту. Наступність, спадкоємність, перспективність у системі безперервної освіти. Демократизація освіти. Проблема демократизації освіти. Міжнародне

співробітництво. Міжнародне співробітництво в галузі дошкільної освіти. Різноманітність та варіативність закладів дошкільної освіти у різних країнах світу, особливості їх функціонування. Організаційні форми освітньої діяльності зарубіжних закладів дошкільної освіти. Особливості освітньої діяльності поза межами закладів дошкільної освіти в різних країнах світу.

Змістовий модуль 2.

Особливості розвитку системи дошкільної освіти в сучасному світі

Тема 4. Актуальні проблеми сучасної зарубіжної педагогіки дитинства в Європі

Європейський підхід у дошкільній освіті: основні положення та особливості впровадження. Створення розвивального середовища та організація різних видів діяльності, що сприяють загальному розвитку дитини і підготовці її до навчання в школі. Джерела фінансування дошкільної освіти в Європі: залучення альтернативних до державного бюджету джерел. Заклади дошкільної освіти Великої Британії. Досвід організації дошкільної освіти Австрії. Заклади дошкільної освіти Італії. Дошкільна освіта Болгарії. Особливості дошкільної освіти Чехії. Заклади дошкільної освіти Німеччини. Досвід організації дошкільної освіти Франції. Заклади дошкільної освіти Швейцарії. Данська системи дошкільної освіти. Заклади дошкільної освіти Фінляндії. Організація дошкільної освіти в Польщі.

Тема 5. Система дошкільної освіти в Північній Америці, Азії, Близького та Далекого Сходу

Розвиток дошкільної освіти США у контексті освітньої політики країни другої половини XX – на початку XXI століття. Специфіка функціонування системи дошкільної освіти у США. Завдання дошкільної освіти за положеннями програми «Хед Старт». Напрями обслуговування програми «Хед Старт». Запровадження освітніх ініціатив актуалізація інтегративних процесів у міжнародний освітній простір «План від 0 до 5», посилення уваги

до мережі міжнародних закладів дошкільної освіти на території США, удосконалення системи управління у дошкільній галузі (стандартизація забезпечення фінансової підтримки). Роль курікулуму в педагогічній теорії США, специфіка та особливості програм американської дошкільної освіти. Форми, методи та засоби практичної реалізації основних завдань дошкільної освіти у США. Особливості Канадської системи дошкільної освіти. Типи закладів дошкільної освіти Канади: кооперативні заклади, заклади афілійовані з церквою, приватні заклади, державні заклади. Заклади дошкільної освіти Туреччини. Державні заклади дошкільної освіти Туреччини. Приватні заклади дошкільної освіти Туреччини. Дошкільна освіта Ізраїлю. Досвід організації дошкільної освіти Ізраїлю. Особливості закладів дошкільної освіти в Ізраїлі що перебувають на утриманні муніципалітетів, релігійних і жіночих організацій. Японська система дошкільної освіти. Досвід організації дошкільної освіти Китаю. Освіта в Південній Кореї: особливості системи. Відмінності освіти в Північній Кореї від освіти в Південній Кореї. Загальні принципи системи дошкільної освіти Південної Кореї.

Тема 6. Традиції та новаторство в дошкільній освіті: світовий досвід

Традиційні авторські методики дошкільної освіти та виховання. Японські авторські методики дошкільної освіти. Сучасні авторські методики провідних країн світу. Методика Марії Монтесорі. Технології раннього навчання Глена Домана. Методика Масару Ібука («Після трьох уже пізно»). Методика Сесіль Лупан (методика «Повір у своє дитя»). Вальдорфська педагогіка (Рудольф Штейнер). Методика музичного виховання дітей Карла Орфа (концепція «Шульверк. Музика для дітей»). Методика Шинічі Сузукі (засновник новаторського руху у світі музичної освіти (Suzuki Method). Методика Джекі Сілберг (методикою раннього розвитку дитини). Методика Золтана Дьенеша (теоретик та практик «нової математики»).

ТЕХНОЛОГІЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ

Семінар-практикум: «Освітні ініціативи міжнародних політичних та економічних організацій. Інтеграційні процеси в освітній сфері та у глобальному вимірі»

Мета семінару-практикуму:

- формування у студентів розуміння впливу міжнародних політичних та економічних організацій (ООН, ЮНЕСКО, ЄС, OECD та ін.) на розвиток освітньої сфери в глобальному та національному контексті;
- підготовка майбутніх вихователів до роботи в умовах глобальних змін і нових викликів в освітньому процесі, з акцентом на інтеграцію міжнародного досвіду у сферу дошкільної освіти;
- стимулювання студентів до аналізу міжнародних освітніх ініціатив і їх впливу на національні освітні програми, зокрема на сферу дошкільної освіти;
- виховання у студентів почуття відповідальності та обізнаності щодо міжнародних інтеграційних процесів, що сприяють розвитку освітньої сфери в глобальному масштабі;
- розвиток навичок проектування освітніх програм та ініціатив на основі міжнародного досвіду, з урахуванням особливостей національної системи дошкільної освіти.

Організація семінару-практикуму

Вступна частина: представлення основних міжнародних політичних та економічних організацій, що впливають на освітню сферу (ООН, ЮНЕСКО, ЄС та ін.), огляд їх основних ініціатив.

Практичні завдання: студенти виконують завдання, спрямовані на аналіз реальних кейсів з міжнародної освітньої практики та пропонують рішення щодо їх адаптації в контексті національної системи дошкільної освіти.

Групові обговорення: робота в групах над проектами, спрямованими на розробку власних ініціатив з інтеграції міжнародного досвіду у дошкільну освіту.

Запрошення експертів: участь у семінарі представників міжнародних освітніх організацій, які поділяться практичним досвідом та знаннями.

Підсумкова рефлексія: обговорення результатів роботи студентів, їхніх проектів та рекомендацій щодо подальшої інтеграції міжнародних освітніх ініціатив в систему ЗДО.

Дискусія: «Загальна характеристика суперечностей і перспектив розвитку дошкільної освіти у сучасному світі. Тенденції розвитку системи дошкільної освіти»

Мета дискусії:

- допомогти студентам усвідомити основні проблеми та виклики, з якими стикається дошкільна освіта у різних країнах, а також визначити їх вплив на освітні процеси;
- познайомити студентів із сучасними тенденціями та інноваціями в галузі дошкільної освіти, включаючи вплив цифрових технологій, інклюзії, розвитку емоційного інтелекту, а також інтеграцію в освітні системи різних країн;
- стимулювати студентів до обговорення ідей та висловлення власних поглядів на перспективи розвитку дошкільної освіти, виявляючи слабкі сторони та пропонуючи можливі рішення для їх подолання;
- навчити студентів конструктивно обмінюватися думками, поважати різні погляди та ефективно аргументувати свої позиції;
- допомогти майбутнім вихователям усвідомити роль сучасних тенденцій у їхній майбутній професійній діяльності, формуючи здатність реагувати на зміни в освітньому середовищі.

Організація дискусії

Вступна частина: викладач розпочинає заняття з короткого огляду теми, представляючи основні суперечності, що виникають у сучасній дошкільній освіті (наприклад, питання якості освіти, доступності, інклюзії, фінансування та ролі технологій); висвітлення основних тенденцій розвитку дошкільної освіти у світі, таких як персоналізоване навчання, впровадження STEM-освіти в ранньому віці, інклюзивна освіта, цифровізація, екологічне виховання тощо.

Поділ на групи: студенти поділяються на малі групи (по 3-5 осіб), кожна з яких отримує одну конкретну суперечність або тенденцію для аналізу; кожна група отримує питання для обговорення, наприклад: «Які виклики стоять перед дошкільною освітою в контексті цифровізації?», «Як можна поєднати доступність і якість освіти?», «Які перспективи інклюзивної освіти?» тощо.

Групова робота та обговорення: групи обговорюють своє питання, висловлюють свої думки та пропонують можливі шляхи вирішення; під час роботи студенти мають знайти взаємозв'язки між суперечностями та тенденціями, зокрема їхній вплив на практичну діяльність вихователя.

Презентація результатів та дискусія: кожна група представляє свої висновки та пропозиції; після кожної презентації інші групи можуть ставити питання, висловлювати свої думки та пропонувати альтернативні рішення; викладач модерує дискусію, акцентуючи увагу на найважливіших аспектах і пропонуючи додаткові теми для роздумів.

Підсумкова рефлексія: викладач підводить підсумки дискусії, наголошуючи на ключових суперечностях та перспективних напрямках розвитку дошкільної освіти, студенти можуть поділитися своїми враженнями, особистими висновками та ідеями щодо майбутнього розвитку дошкільної освіти.

Домашнє завдання: написати есе або короткий звіт на тему: «Перспективи розвитку дошкільної освіти в Україні: уроки зі світового

досвіду», в якому студенти повинні розглянути конкретну суперечність або тенденцію і запропонувати можливі рішення для українського контексту.

Семінар-практикум: «Різноманітність та варіативність закладів дошкільної освіти у різних країнах світу, особливості їх функціонування.

Організаційні форми освітньої діяльності зарубіжних закладів дошкільної освіти»

Мета семінару-практикуму:

- надати студентам розуміння того, як організована система дошкільної освіти в різних країнах світу, включаючи різноманітність форм, моделей і програм навчання;
- дослідити ключові аспекти роботи закладів дошкільної освіти за кордоном, зокрема педагогічні підходи, організаційні моделі, форми управління та фінансування;
- навчити студентів порівнювати міжнародний досвід із практикою дошкільної освіти в Україні, аналізувати переваги та недоліки зарубіжних моделей та визначати можливості для їх адаптації;
- розвивати навички аналізу, планування та проектування освітніх програм, адаптованих до сучасних вимог з урахуванням міжнародного досвіду;
- стимулювати студентів до обговорення варіативності освітніх систем та ролі вихователя у різних культурних і соціальних контекстах.

Організація семінару-практикуму

Вступна частина: викладач ознайомлює студентів з темою семінару-практикуму, пояснюючи важливість вивчення зарубіжного досвіду організації закладів дошкільної освіти, короткий огляд різних типів дошкільних установ у світі (наприклад, державні та приватні заклади дошкільної освіти, альтернативні форми дошкільної освіти, Монтессорі школи, лісові дитячі садки тощо), огляд загальних тенденцій у зарубіжних закладах дошкільної освіти: вплив глобалізації, нові освітні технології,

інклюзія, екологічна освіта тощо.

Групова робота: студенти поділяються на групи, кожна з яких отримує завдання дослідити конкретну країну або освітню систему, кожна група презентує результати своєї роботи, представляючи особливості дошкільної системи своєї країни за ключовими аспектами:

- організаційні форми (державні/приватні заклади, моделі управління);
- фінансування (держава, приватні джерела, батьківські внески);
- педагогічні методики та підходи (групові заняття, індивідуальні підходи);
- інновації та тенденції (технології, екологічне навчання, інклюзія).

Дискусія та порівняльний аналіз: після презентацій викладач ініціює обговорення, порівнюючи різні системи дошкільної освіти та акцентуючи увагу на спільних рисах і відмінностях, студенти можуть задавати питання один одному, обговорювати можливості застосування іноземного досвіду в національній системі. Викладач підсумовує, акцентуючи на тому, які моделі або підходи можуть бути корисними для вдосконалення української дошкільної освіти.

Практична частина – проектування власної освітньої моделі: студентам пропонується створити власну концепцію закладу дошкільної освіти, яка б поєднувала найкращі зарубіжні практики та відповідала потребам української дошкільної освіти. Проєкт може включати організаційні форми, методики навчання, способи взаємодії з батьками, фінансові моделі та особливості педагогічної роботи.

Підсумкова рефлексія та обговорення: після завершення роботи студенти обговорюють, які ідеї з зарубіжного досвіду найбільш вплинули на їхнє бачення майбутньої професійної діяльності, викладач підсумовує ключові моменти та дає рекомендації щодо подальшого вивчення міжнародного досвіду.

Домашнє завдання: студентам пропонується підготувати короткий

реферат або презентацію на тему: «Зарубіжні тенденції розвитку дошкільної освіти та їхній вплив на систему дошкільної освіти України», де вони мають навести приклади з різних країн та висловити свої думки щодо адаптації цих тенденцій до українських реалій.

Семінар-практикум: «Заклади дошкільної освіти Великої Британії. Досвід дошкільної освіти Австрії. Заклади дошкільної освіти Італії. Дошкільна освіта Болгарії. Особливості дошкільної освіти Чехії. Заклади дошкільної освіти Німеччини. Досвід дошкільної освіти Франції. Заклади дошкільної освіти Швейцарії. Датська системи дошкільної освіти. Заклади дошкільної освіти Фінляндії. Організація дошкільної освіти в Польщі»

Мета семінару-практикуму:

- надати студентам знання про особливості організації закладів дошкільної освіти в різних країнах, таких як Велика Британія, Австрії, Італія, Болгарія, Чехія, Німеччина, Франція, Швейцарія, Данія, Фінляндія та Польща;
- навчити студентів аналізувати та порівнювати дошкільні освітні системи цих країн, визначаючи як спільні риси, так і відмінності, щоб зрозуміти їхній вплив на виховний процес;
- студенти отримають змогу вивчити кращі практики кожної країни у сфері дошкільної освіти та дослідити можливості їх адаптації до українського контексту;
- формування навичок критичного аналізу та синтезу отриманої інформації, що сприятиме професійній компетенції майбутніх вихователів;
- студенти будуть розвивати навички проєктування дошкільних освітніх програм, орієнтованих на потреби дітей, використовуючи міжнародний досвід.

Організація семінару-практикуму

Вступна частина: викладач ознайомлює студентів з темою семінару,

пояснює важливість вивчення міжнародного досвіду організації дошкільної освіти та особливостей функціонування закладів дошкільної освіти у різних країнах, огляд загальних тенденцій у дошкільній освіті цих країн, включаючи важливі аспекти розвитку дітей, інклюзії, застосування технологій, соціальної інтеграції та педагогічних методик.

Поділ на групи та підготовка до роботи. Студенти поділяються на групи, кожна з яких отримує завдання дослідити особливості дошкільної освіти в одній з країн. Основні аспекти для аналізу:

- типи закладів дошкільної освіти (державні, приватні, альтернативні);
- основні педагогічні підходи та методи навчання;
- роль сім'ї та суспільства в дошкільній освіті;
- фінансування та підтримка держави;
- особливості освітнього середовища та матеріально-технічного забезпечення.

Розподіл країн і напрямків дослідження:

- Велика Британія – державні та приватні заклади дошкільної освіти, акцент на індивідуальному підході та ранньому розвитку;
- Австрія – варіативність закладів дошкільної освіти, орієнтація на розвиток соціальних і творчих навичок;
- Італія – система «Реджіо Емілія», творче середовище для дітей;
- Болгарія – організація державної дошкільної освіти, роль сім'ї;
- Чехія – інклюзія та підтримка дітей з особливими потребами;
- Німеччина – лісові дитячі садки, активне навчання на природі;
- Франція – державна підтримка, педагогічні підходи, ранній розвиток;
- Швейцарія – високий рівень автономії та фінансової підтримки;
- Данія – вільна гра як основа навчання, емоційний розвиток;
- Фінляндія – акцент на добробуті дитини, роль гри та соціальних взаємодій;

- Польща – національні традиції в дошкільній освіті, поєднання державної та приватної систем.

Етапи роботи:

- розподіл груп та визначення відповідальних осіб;
- збір інформації з наукових джерел, офіційних документів та досліджень;
- підготовка презентації або звіту з аналізом отриманих даних;
- обговорення та підбиття підсумків під час групових виступів.

Очікувані результати:

- поглиблене розуміння особливостей дошкільної освіти в різних країнах;
- розвиток аналітичного мислення та навичок презентації;
- формування навичок роботи в команді та критичного аналізу інформації.

Групова робота: кожна група отримує матеріали для вивчення (статті, відеоматеріали, презентації) про свою країну, групи обговорюють ключові аспекти дошкільної освіти в обраній країні, зокрема:

- організаційні форми керівництва закладів дошкільної освіти;
- особливості фінансування (державне, приватне) закладів дошкільної освіти;
- педагогічні підходи та методики навчання у закладах дошкільної освіти;
- суспільні та культурні особливості, що впливають на особливості організації дошкільної освіти;
- інноваційні підходи до організації освітнього процесу у закладах дошкільної освіти.

Презентація результатів групової роботи: кожна група представляє коротку презентацію результатів свого дослідження, викладач модерує обговорення, задаючи питання для глибшого аналізу:

- Які особливості організації освітнього процесу є унікальними для

ції країни?

- Як національні традиції та культура впливають на особливості організації дошкільної освіти?

- Які з міжнародних практик організації дошкільної освіти можуть бути корисними для впровадження в Україні?

Дискусія та порівняльний аналіз: студенти обговорюють основні відмінності та спільні риси між різними країнами, порівнюють зарубіжний досвід з українською системою дошкільної освіти. Викладач підсумовує ключові моменти та виділяє важливі аспекти, які можна використовувати для вдосконалення національної системи дошкільної освіти.

Практична частина – проєктування власної моделі закладу дошкільної освіти: студенти працюють у групах над створенням проєкту закладу дошкільної освіти, що поєднує найкращі практики з різних країн, вони повинні врахувати організаційні форми, педагогічні підходи та можливості адаптації міжнародного досвіду до національної системи.

Підсумкова рефлексія: викладач пропонує студентам поділитися власними враженнями від семінару, виділити цікаві та корисні аспекти, підсумки заняття: обговорюється, які елементи міжнародного досвіду можуть бути використані для розвитку української дошкільної освіти.

Домашнє завдання: підготувати індивідуальну рефлексію у вигляді есе на тему: «Які елементи дошкільної освіти з різних країн можна ефективно впровадити в Україні?», де студенти мають обґрунтувати свої пропозиції, спираючись на отримані знання.

Семінар-практикум: «Специфіка функціонування системи дошкільної освіти у США. Особливості Канадської системи дошкільної освіти. Заклади дошкільної освіти Туреччини. Дошкільна освіта Ізраїлю. Японська система дошкільної освіти. Досвід організації дошкільної освіти Китаю. Дошкільна освіта в Південній Кореї»

Мета семінару-практикуму:

- студенти мають отримати комплексне уявлення про специфіку функціонування систем дошкільної освіти у США, Канаді, Туреччині, Ізраїлі, Японії, Китаї та Південній Кореї;
- вивчити, як соціокультурні й економічні фактори впливають на організацію дошкільної освіти в цих країнах, і яким чином національні традиції формують педагогічні підходи;
- навчити студентів порівнювати ключові аспекти дошкільної освіти в різних країнах, виявляючи спільні риси та унікальні відмінності, акцент на сучасні тенденції у дошкільній освіті (впровадження технологій, інклюзивна освіта, екологічна освіта тощо) та на те, як ці інновації можуть бути адаптовані в Україні;
- стимулювати студентів до критичного аналізу моделей дошкільної освіти і вироблення пропозицій для адаптації зарубіжного досвіду в національній системі освіти.

Організація семінару-практикуму

Вступна частина: викладач представляє загальний огляд теми семінару, акцентуючи увагу на важливості міжнародного досвіду для розвитку дошкільної освіти в Україні. Короткий опис освітніх систем США, Канади, Туреччини, Ізраїлю, Японії, Китаю та Південної Кореї з акцентом на культурні, економічні та соціальні чинники, що впливають на їх функціонування. Викладач представляє загальні питання, які потрібно враховувати під час вивчення кожної країни: організаційні форми, фінансування, педагогічні підходи, інновації та виклики.

Поділ на групи: студенти діляться на групи, кожна з яких буде працювати над вивченням конкретної країни:

- США – різноманітність закладів дошкільної освіти (державні, приватні), стандарти якості освіти, роль технологій та інклюзії;
- Канада – політика багатокультурності, підтримка двомовного навчання, акцент на ранньому розвитку;
- Туреччина – традиційні та сучасні підходи до виховання, роль релігії та культури у вихованні дітей;
- Ізраїль – система кібуців, інноваційні підходи до навчання та соціальної взаємодії дітей;
- Японія – акцент на колективізм, виховання дисципліни та соціальної гармонії, роль раннього навчання в культурі;
- Китай – велика роль держави у регулюванні дошкільної освіти, сильний акцент на академічні досягнення;
- Південна Корея – акцент на ранній інтелектуальний розвиток, висока конкурентність та підтримка технологій в освіті.

США.

Тема: Різноманітність закладів дошкільної освіти (державні, приватні), стандарти якості освіти, роль технологій та інклюзії.

Дослідження: Як функціонують різні типи закладів дошкільної освіти (державні та приватні), які стандарти якості існують для дошкільної освіти, роль сучасних технологій у навчанні дітей та інклюзивні програми.

Канада.

Тема: Політика багатокультурності, підтримка двомовного навчання, акцент на ранньому розвитку.

Дослідження: Як канадська система освіти інтегрує багатокультурність, підтримує двомовність та які програми підтримують ранній розвиток дітей.

Туреччина.

Тема: Традиційні та сучасні підходи до виховання, роль релігії та культури у вихованні дітей.

Дослідження: Як поєднуються традиційні методи виховання з новітніми підходами, а також роль релігії та культурних цінностей у формуванні дошкільної освіти.

Ізраїль.

Тема: Система кібуців, інноваційні підходи до навчання та соціальної взаємодії дітей.

Дослідження: Як система кібуців впливає на освіту, а також як інноваційні методи допомагають у навчанні та розвитку соціальних навичок дітей.

Японія.

Тема: Акцент на колективізм, виховання дисципліни та соціальної гармонії, роль раннього навчання в культурі.

Дослідження: Які принципи колективізму та соціальної гармонії втілюються в японській дошкільній освіті, а також як раннє навчання сприяє розвитку культурних традицій.

Китай.

Тема: Велика роль держави у регулюванні дошкільної освіти, сильний акцент на академічні досягнення.

Дослідження: Як китайська держава контролює дошкільну освіту, які вимоги ставляться до розвитку дітей та чому надається так багато уваги академічним досягненням.

Південна Корея.

Тема: Акцент на ранній інтелектуальний розвиток, висока конкурентність та підтримка технологій в освіті.

Дослідження: Як система освіти в Південній Кореї стимулює інтелектуальний розвиток з раннього віку, чому є велика конкуренція серед дітей і як технології використовуються для покращення навчання.

Групова робота: кожна група досліджує освітню систему своєї країни, аналізуючи наступні аспекти:

- типи закладів дошкільної освіти (державні/приватні);

- педагогічні підходи та методи навчання (групова робота, індивідуальний підхід);
- особливості фінансування (державна підтримка, приватні інвестиції, батьківські внески);
- впровадження інновацій та сучасних технологій;
- культурні й соціальні аспекти, що впливають на виховний процес.

Презентація результатів групової роботи: кожна група презентує результати свого дослідження, виділяючи ключові аспекти дошкільної освіти в країні, яку вони вивчали, викладач заохочує студентів до активної участі в обговоренні, ставить питання для уточнення та поглиблення розуміння досліджуваних тем.

Дискусія та порівняльний аналіз: після презентацій проводиться спільна дискусія, в ході якої студенти порівнюють дошкільні системи різних країн, визначають їхні спільні риси та унікальні особливості. Викладач модерує обговорення та підкреслює, як міжнародний досвід може допомогти в реформуванні системи дошкільної освіти в Україні.

Практична частина – проєктування освітньої програми: студенти, працюючи у своїх групах, створюють проєкт освітньої програми для закладу дошкільної освіти, який поєднує найкращі практики з досліджених країн. Вони мають врахувати культурні й педагогічні особливості, інноваційні методи та можливості адаптації до українського контексту.

Підсумкова рефлексія: викладач підсумовує результати семінару, наголошуючи на важливих аспектах міжнародного досвіду, які можуть бути адаптовані до української системи дошкільної освіти, студенти діляться своїми враженнями від семінару, виділяють найважливіші елементи з досвіду зарубіжних країн, які вони вважають корисними для своєї майбутньої професійної діяльності.

Домашнє завдання: підготувати есе на тему: «Які елементи дошкільної освіти США, Канади, Туреччини, Ізраїлю, Японії, Китаю та Південної Кореї

можуть бути корисними для вдосконалення дошкільної освіти в Україні?», у якому студенти повинні порівняти досвід цих країн та запропонувати рекомендації для України.

Семінар-практикум: «Сучасні авторські методики провідних країн світу (Методика Марії Монтессорі, Технології раннього навчання Глена Домана, Методика Масару Ібука, Методика Сесіль Лупан, Вальдорфська педагогіка створена Рудольфом Штейнером, Методика музичного виховання дітей Карла Орфа, Методика Шинічі Сузукі, Методика Джекі Сілберг, Методика Золтана Дьснеша, Технологія Джорджа Кюїзенера, Методика Макото Шичіда, Технологія Роджера Прайса, Технологія Реджіо Емілія»

Мета семінару-практикуму:

- надати студентам глибоке розуміння сучасних авторських методик раннього розвитку дітей, які застосовуються в різних країнах світу;
- навчити студентів аналізувати та порівнювати різні методики виховання, виділяючи їхні переваги та обмеження;
- допомогти студентам сформувати навички адаптації цих методик до умов сучасної дошкільної освіти в Україні;
- акцентувати увагу на творчих та інноваційних підходах до навчання і виховання дітей, які пропонують методики, а також їхній вплив на розвиток дитини;
- надати можливість студентам розробити практичні рекомендації щодо впровадження окремих елементів цих методик у роботу з дітьми.

Організація семінару-практикуму

Вступна частина: викладач представляє загальний огляд теми семінару, акцентуючи увагу на важливості вивчення сучасних методик раннього навчання та їхньому впливі на розвиток дитини, короткий огляд кожної методики, її авторів та країн, де ці методики найбільш поширені.

Поділ на групи: студенти діляться на групи, кожна з яких буде працювати над однією з методик:

- Методика Марії Монтессорі – акцент на самостійності дитини та індивідуальному підході;
- Технології раннього навчання Глена Домана – ранній розвиток інтелектуальних здібностей дитини;
- Методика Масару Ібука – раннє стимулювання розвитку мозку дітей;
- Методика Сесіль Лупан – розвиток творчих здібностей дитини через гру;
- Вальдорфська педагогіка Рудольфа Штейнера – акцент на емоційному та духовному розвитку дитини;
- Методика музичного виховання Карла Орфа – розвиток дитини через музику та ритм;
- Методика Шинічі Сузукі – раннє навчання музиці на прикладі інструментів;
- Методика Джекі Сілберг – розвиток дитини через гру та рух;
- Методика Золтана Дьєнєша – розвиток математичних здібностей через гру;
- Технологія Джорджа Кюїзенера – навчання математики через кольорові палички;
- Методика Макото Шичіда – розвиток мозку через вправи на концентрацію та пам'ять;
- Технологія Роджера Прайса – розвиток критичного мислення через логічні ігри;
- Технологія Реджіо Емілія: проєктне навчання, орієнтоване на інтереси дітей.

Для організації поділу на групи за методиками, використовуються такі підходи.

Методики розвитку самостійності та індивідуального підходу: методика Марії Монтессорі – акцент на самостійності дитини та індивідуальному підході. Технологія Реджіо Емілія – проєктне навчання, орієнтоване на інтереси дітей.

Методики розвитку інтелектуальних та когнітивних здібностей: технології раннього навчання Глена Домана – ранній розвиток інтелектуальних здібностей. Методика Масару Ібука – раннє стимулювання розвитку мозку дітей. Методика Макото Шичіда – розвиток мозку через вправи на концентрацію та пам'ять. Технологія Джорджа Кюїзенера – навчання математики через кольорові палички. Методика Золтана Дьєнеша – розвиток математичних здібностей через гру. Технологія Роджера Прайса – розвиток критичного мислення через логічні ігри.

Методики творчого та емоційного розвитку: методика Сесіль Лупан – розвиток творчих здібностей дитини через гру. Вальдорфська педагогіка Рудольфа Штейнера – акцент на емоційному та духовному розвитку дитини.

Методики розвитку через музику та ритм: методика музичного виховання Карла Орфа – розвиток дитини через музику та ритм. Методика Шинічі Сузукі – раннє навчання музиці на прикладі інструментів.

Методики розвитку через гру та рух: методика Джекі Сілберг – розвиток дитини через гру та рух.

Групова робота: кожна група отримує матеріали для вивчення своєї методики (статті, відеоматеріали, презентації) та аналізує її, акцентуючи увагу на таких аспектах:

- ключові принципи методики,
- педагогічні підходи та методи, що використовуються,
- роль педагога та батьків у застосуванні методики,
- вплив методики на розвиток дитини,
- переваги та недоліки методу,
- презентація результатів групової роботи

Кожна група представляє свою методику, описуючи її основні принципи та педагогічні підходи.

Обговорення з іншими групами: викладач модерує обговорення та ставить уточнюючі питання, щоб підкреслити особливості кожної методики.

Дискусія та порівняльний аналіз: після презентацій проводиться порівняльний аналіз методик, під час якого студенти обговорюють спільні риси та відмінності між ними. Викладач допомагає студентам визначити, які елементи можуть бути адаптовані до української системи дошкільної освіти.

Практична частина – розробка рекомендацій: студенти розробляють практичні рекомендації щодо впровадження елементів методик в освітній процес закладу дошкільної освіти в Україні. Кожна група створює проєкт навчального заняття або програми, використовуючи елементи дослідженої методики.

Підсумкова рефлексія: викладач підсумовує результати семінару, наголошуючи на важливих аспектах кожної методики, які можуть бути корисними для української дошкільної освіти. Студенти діляться своїми враженнями та висновками щодо використання цих методик у своїй майбутній професійній діяльності.

Домашнє завдання: Підготувати рефлексійне есе на тему: «Яка з авторських методик, на вашу думку, є найбільш ефективною для розвитку дітей дошкільного віку в Україні? Обґрунтуйте свою думку, спираючись на результати семінару»

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль 1 Розвиток дошкільної освіти в зарубіжних країнах: основні напрями та перспективи

Тема 1. Соціально-економічні і політичні фактори розвитку освіти у XXI ст.

Завдання:

Детермінованість освітніх процесів економічними, політичними, культурними та соціальними чинниками

1. Проаналізуйте, як економічні, політичні, культурні та соціальні чинники впливають на розвиток освіти у XXI ст.
2. Наведіть приклади з практики зарубіжних країн, де ці чинники відіграли ключову роль у формуванні освітньої політики.
3. Підготуйте короткий реферат (2-3 сторінки) на тему: «Вплив соціально-економічних чинників на розвиток дошкільної освіти у країнах ЄС».

Глобалізація як чинник впливу на розвиток освіти

1. Дослідіть, як глобалізація впливає на освітні системи різних країн.
2. Вивчіть позитивні та негативні аспекти глобалізації в освіті.
3. Підготуйте презентацію (5-7 слайдів) на тему: «Глобалізація та її вплив на дошкільну освіту у світі».

Проблеми економічної ефективності освіти

1. Проаналізуйте, як економічні ресурси впливають на якість освіти, зокрема дошкільної.
2. Дослідіть проблеми фінансування освіти у країнах з різним рівнем економічного розвитку.
3. Напишіть есе (1-2 сторінки) на тему: «Економічна ефективність освіти: виклики та перспективи для дошкільної освіти».

Якісні зміни у характері соціального попиту на освіту

1. Вивчіть, як змінюються потреби суспільства щодо освіти, зокрема дошкільної.
2. Проаналізуйте, які нові вимоги до освіти виникають у зв'язку зі змінами на ринку праці та розвитком технологій.
3. Підготуйте таблицю, де порівняйте соціальний попит на дошкільну освіту у різних країнах (наприклад, Україна, США, Німеччина, Японія).

Освітні ініціативи міжнародних політичних та економічних організацій

1. Дослідіть роль міжнародних організацій (наприклад, ЮНЕСКО, ООН, Світовий банк) у розвитку освіти у світі.
2. Вивчіть конкретні освітні ініціативи цих організацій, спрямовані на розвиток дошкільної освіти.
3. Підготуйте короткий огляд (1-2 сторінки) на тему: «Роль міжнародних організацій у розвитку дошкільної освіти у XXI ст.»

Інтеграційні процеси в освітній сфері та у глобальному вимірі

1. Проаналізуйте, як інтеграційні процеси (наприклад, Болонський процес, програми обміну) впливають на освіту, зокрема дошкільну.
2. Вивчіть приклади успішних інтеграційних проектів у сфері освіти.
3. Підготуйте доповідь (3-5 хвилин) на тему: «Інтеграція освітніх систем у глобальному вимірі: можливості для дошкільної освіти».

Методичні рекомендації:

- використовуйте сучасні джерела інформації: наукові статті, монографії, матеріали міжнародних організацій, статистичні дані;
- звертайте увагу на порівняльний аналіз освітніх систем різних країн;
- використовуйте візуалізацію (графіки, таблиці, діаграми) для підготовки презентацій та доповідей;

- надавайте конкретні приклади з практики зарубіжних країн.

Критерії оцінювання:

- глибина аналізу та аргументованість висновків;
- використання актуальних джерел інформації;
- чіткість та структурованість викладу матеріалу;
- креативність підходу до виконання завдань;
- відповідність вимогам оформлення (для рефератів, есе, презентацій).

Тема 2. Загальні світові тенденції у розвитку дошкільної освіти

Завдання:

Заклади дошкільної освіти та міжнародні організації дошкільної освіти

1. Дослідіть роль міжнародних організацій (наприклад, ЮНЕСКО, UNICEF, OECD) у розвитку дошкільної освіти у світі.
2. Проаналізуйте, як ці організації сприяють розвитку мережі закладів дошкільної освіти.
3. Підготуйте короткий реферат (2-3 сторінки) на тему: «Роль міжнародних організацій у розвитку дошкільної освіти у XXI ст.».

Розвиток мережі закладів дошкільної освіти

1. Вивчіть, як розвивається мережа закладів дошкільної освіти у різних країнах світу.
2. Порівняйте підходи до організації дошкільної освіти у країнах Європи, Азії та Північної Америки.
3. Підготуйте презентацію (5-7 слайдів) на тему: «Розвиток мережі закладів дошкільної освіти у світі: тенденції та виклики».

Види закладів дошкільної освіти у світі

1. Дослідіть різні види закладів дошкільної освіти (наприклад, державні, приватні, громадські, альтернативні).

2. Наведіть приклади країн, де існують унікальні моделі дошкільної освіти.

3. Підготуйте таблицю, де порівняйте види закладів дошкільної освіти у різних країнах.

Загальна характеристика суперечностей і перспектив розвитку дошкільної освіти у сучасному світі

1. Проаналізуйте основні суперечності у розвитку дошкільної освіти (наприклад, нерівність доступу, недостатнє фінансування, різниця у підходах).

2. Виділіть перспективи розвитку дошкільної освіти у глобальному контексті;

3. Напишіть есе (1-2 сторінки) на тему: «Сучасні виклики та перспективи розвитку дошкільної освіти у світі».

Тенденції розвитку системи дошкільної освіти

1. Вивчіть основні тенденції розвитку дошкільної освіти у світі (наприклад, індивідуалізація навчання, інклюзивна освіта, використання цифрових технологій).

2. Наведіть приклади країн, де ці тенденції реалізуються найбільш ефективно.

3. Підготуйте доповідь (3-5 хвилин) на тему: «Тенденції розвитку дошкільної освіти у XXI ст.».

Сучасна філософія дитиноцентризму

1. Дослідіть основні принципи філософії дитиноцентризму та її вплив на дошкільну освіту.

2. Проаналізуйте, як ця філософія реалізується у практиці зарубіжних закладів дошкільної освіти.

3. Підготуйте короткий огляд (1-2 сторінки) на тему: «Філософія дитиноцентризму та її роль у сучасній дошкільній освіті».

Сучасні концепції зарубіжної дошкільної освіти

1. Вивчіть сучасні концепції дошкільної освіти:

- «Соціального реконструктивізму»;
- «Громадської освіти»;
- «Освіти для виживання»;
- «Виховання характеру»;
- «Полікультурної освіти дітей»;
- «Виховного середовища»;
- «Інтегрованого розвитку компетентності»;
- «Гуманістичної освіти».

2. Наведіть приклади реалізації цих концепцій у зарубіжних країнах.

3. Підготуйте таблицю, де охарактеризуйте кожну концепцію та її основні принципи.

Методичні рекомендації:

- використовуйте сучасні джерела інформації: наукові статті, монографії, матеріали міжнародних організацій, статистичні дані;
- звертайте увагу на порівняльний аналіз освітніх систем різних країн;
- використовуйте візуалізацію (графіки, таблиці, діаграми) для підготовки презентацій та доповідей;
- надавайте конкретні приклади з практики зарубіжних країн.

Критерії оцінювання:

- глибина аналізу та аргументованість висновків;
- використання актуальних джерел інформації;
- чіткість та структурованість викладу матеріалу;
- креативність підходу до виконання завдань;
- відповідність вимогам оформлення (для рефератів, есе, презентацій).

Тема 3. Актуальні проблеми педагогічної галузі та дошкільної освіти у світі

Завдання:

Гуманітаризація суспільства та дошкільна освіта

1. Дослідіть, як гуманітаризація суспільства впливає на розвиток дошкільної освіти.
2. Проаналізуйте основні принципи гуманітаризації освіти та їх реалізацію у зарубіжних закладах дошкільної освіти.
3. Підготуйте короткий реферат (2-3 сторінки) на тему: «Гуманітаризація суспільства та її вплив на дошкільну освіту у XXI ст.».

Економічна ефективність освіти

1. Вивчіть проблеми економічної ефективності освіти, зокрема дошкільної.
2. Проаналізуйте, як економічні ресурси впливають на якість освіти у різних країнах світу.
3. Підготуйте презентацію (5-7 слайдів) на тему: «Економічна ефективність дошкільної освіти: виклики та перспективи».

Неперервна освіта. Орієнтація на неперервну освіту

1. Дослідіть концепцію неперервної освіти та її значення для розвитку суспільства.
2. Проаналізуйте, як принцип неперервної освіти реалізується у дошкільній освіті.
3. Напишіть есе (1-2 сторінки) на тему: «Неперервна освіта як основа розвитку сучасного суспільства».

Наступність, спадкоємність, перспективність у системі безперервної освіти

1. Вивчіть, як принципи наступності, спадкоємності та перспективності забезпечують ефективність системи безперервної освіти.
2. Наведіть приклади країн, де ці принципи реалізуються найбільш успішно.

3. Підготуйте таблицю, де порівняйте реалізацію цих принципів у різних країнах.

Демократизація освіти. Проблема демократизації освіти

1. Дослідіть основні принципи демократизації освіти та їх вплив на дошкільну освіту.

2. Проаналізуйте проблеми, пов'язані з демократизацією освіти у світі.

3. Підготуйте доповідь (3-5 хвилин) на тему: «Демократизація освіти: виклики та перспективи для дошкільної освіти».

Міжнародне співробітництво. Міжнародне співробітництво в галузі дошкільної освіти

- Вивчіть роль міжнародного співробітництва у розвитку дошкільної освіти.

- Проаналізуйте конкретні проекти та ініціативи міжнародних організацій у цій галузі.

- Підготуйте короткий огляд (1-2 сторінки) на тему: «Міжнародне співробітництво у сфері дошкільної освіти: досвід та перспективи».

Різноманітність та варіативність закладів дошкільної освіти у різних країнах світу, особливості їх функціонування

1. Дослідіть різноманітність закладів дошкільної освіти у світі (наприклад, державні, приватні, альтернативні).

2. Проаналізуйте особливості їх функціонування у різних країнах.

3. Підготуйте таблицю, де порівняйте заклади дошкільної освіти у країнах Європи, Азії та Північної Америки.

Організаційні форми освітньої діяльності зарубіжних закладів дошкільної освіти

1. Вивчіть організаційні форми освітньої діяльності у зарубіжних закладах дошкільної освіти (наприклад, групові, індивідуальні, дистанційні форми).

2. Наведіть приклади країн, де ці форми реалізуються найбільш ефективно.

3. Підготуйте презентацію (5-7 слайдів) на тему: «Організаційні форми освітньої діяльності у зарубіжних закладах дошкільної освіти».

Особливості освітньої діяльності поза межами закладів дошкільної освіти в різних країнах світу

1. Дослідіть, як організовується освітня діяльність поза межами закладів дошкільної освіти (наприклад, домашнє навчання, громадські ініціативи, онлайн-освіта).

2. Проаналізуйте переваги та недоліки таких форм освіти.

3. Напишіть есе (1-2 сторінки) на тему: «Освітня діяльність поза межами закладів дошкільної освіти: досвід зарубіжних країн».

Методичні рекомендації:

- використовуйте сучасні джерела інформації: наукові статті, монографії, матеріали міжнародних організацій, статистичні дані;
- звертайте увагу на порівняльний аналіз освітніх систем різних країн;
- використовуйте візуалізацію (графіки, таблиці, діаграми) для підготовки презентацій та доповідей;
- надавайте конкретні приклади з практики зарубіжних країн.

Критерії оцінювання:

- глибина аналізу та аргументованість висновків,
- використання актуальних джерел інформації,
- чіткість та структурованість викладу матеріалу,
- креативність підходу до виконання завдань,
- відповідність вимогам оформлення (для рефератів, есе, презентацій).

Змістовий модуль 2.

Особливості розвитку системи дошкільної освіти в сучасному світі

Тема 4. Актуальні проблеми сучасної зарубіжної педагогіки дитинства в Європі

Завдання:

Європейський підхід у дошкільній освіті: основні положення та особливості впровадження

1. Дослідіть основні принципи європейського підходу до дошкільної освіти.
2. Проаналізуйте, як ці принципи реалізуються у практиці європейських країн.
3. Підготуйте короткий реферат (2-3 сторінки) на тему: «Європейський підхід у дошкільній освіті: основні положення та досвід впровадження».

Створення розвивального середовища та організація різних видів діяльності, що сприяють загальному розвитку дитини і підготовці її до навчання в школі

1. Вивчіть, як створюється розвивальне середовище у закладах дошкільної освіти Європи.
2. Проаналізуйте різні види діяльності, які використовуються для підготовки дітей до школи.
3. Підготуйте презентацію (5-7 слайдів) на тему: «Розвивальне середовище у європейських закладах дошкільної освіти».

Джерела фінансування дошкільної освіти в Європі: залучення альтернативних до державного бюджету джерел

1. Дослідіть основні джерела фінансування дошкільної освіти у Європі.
2. Проаналізуйте, як залучаються альтернативні джерела фінансування (наприклад, приватні інвестиції, гранти, благодійні внески).

3. Напишіть есе (1-2 сторінки) на тему: «Фінансування дошкільної освіти в Європі: проблеми та перспективи».

Заклади дошкільної освіти Великої Британії

1. Вивчіть особливості організації дошкільної освіти у Великій Британії.

2. Проаналізуйте основні моделі закладів дошкільної освіти у цій країні.

3. Підготуйте таблицю, де порівняйте британську систему дошкільної освіти з українською.

Досвід організації дошкільної освіти Австрії

1. Дослідіть особливості дошкільної освіти у Австрії.

2. Наведіть приклади успішних практик організації закладів дошкільної освіти у цій країні.

3. Підготуйте короткий огляд (1-2 сторінки) на тему: «Дошкільна освіта в Австрії: досвід та інновації».

Заклади дошкільної освіти Італії

1. Вивчіть особливості функціонування закладів дошкільної освіти у Італії.

2. Проаналізуйте, як організовується освітній процес у італійських закладах дошкільної освіти.

3. Підготуйте доповідь (3-5 хвилин) на тему: «Дошкільна освіта в Італії: традиції та сучасність».

Дошкільна освіта Болгарії

1. Дослідіть особливості дошкільної освіти у Болгарії.

2. Проаналізуйте основні принципи та підходи, які використовуються у болгарських закладах дошкільної освіти.

3. Підготуйте презентацію (5-7 слайдів) на тему: «Дошкільна освіта в Болгарії: досвід та перспективи».

Особливості дошкільної освіти Чехії

1. Вивчіть особливості організації дошкільної освіти у Чехії.

2. Проаналізуйте, як реалізуються принципи інклюзивної освіти у чеських закладах дошкільної освіти.

3. Напишіть есе (1-2 сторінки) на тему: «Дошкільна освіта в Чехії: інновації та виклики».

Заклади дошкільної освіти Німеччини

1. Дослідіть особливості функціонування закладів дошкільної освіти у Німеччині.

2. Проаналізуйте, як організовується освітній процес у німецьких закладах дошкільної освіти.

3. Підготуйте таблицю, де порівняйте німецьку систему дошкільної освіти з українською.

Досвід організації дошкільної освіти Франції

1. Вивчіть особливості дошкільної освіти у Франції.

2. Наведіть приклади успішних практик організації закладів дошкільної освіти у цій країні.

3. Підготуйте короткий огляд (1-2 сторінки) на тему: «Дошкільна освіта у Франції: традиції та інновації».

Заклади дошкільної освіти Швейцарії

1. Дослідіть особливості функціонування закладів дошкільної освіти у Швейцарії.

2. Проаналізуйте, як організовується освітній процес у швейцарських закладах дошкільної освіти.

3. Підготуйте доповідь (3-5 хвилин) на тему: «Дошкільна освіта в Швейцарії: досвід та перспективи».

Датська система дошкільної освіти

1. Вивчіть особливості організації дошкільної освіти у Данії.

2. Проаналізуйте, як реалізуються принципи гуманістичної освіти у данських закладах дошкільної освіти.

3. Підготуйте презентацію (5-7 слайдів) на тему: «Дошкільна освіта в Данії: досвід та інновації».

Заклади дошкільної освіти Фінляндії

1. Дослідіть особливості функціонування закладів дошкільної освіти у Фінляндії.
2. Проаналізуйте, як організовується освітній процес у фінських закладах дошкільної освіти.
3. Напишіть есе (1-2 сторінки) на тему: «Дошкільна освіта в Фінляндії: досвід та виклики».

Організація дошкільної освіти в Польщі

1. Вивчіть особливості організації дошкільної освіти у Польщі.
2. Проаналізуйте, як реалізуються принципи інклюзивної освіти у польських закладах дошкільної освіти.
3. Підготуйте таблицю, де порівняйте польську систему дошкільної освіти з українською.

Методичні рекомендації:

- використовуйте сучасні джерела інформації: наукові статті, монографії, матеріали міжнародних організацій, статистичні дані;
- звертайте увагу на порівняльний аналіз освітніх систем різних країн;
- використовуйте візуалізацію (графіки, таблиці, діаграми) для підготовки презентацій та доповідей;
- надавайте конкретні приклади з практики зарубіжних країн.

Критерії оцінювання:

- глибина аналізу та аргументованість висновків;
- використання актуальних джерел інформації;
- чіткість та структурованість викладу матеріалу;
- креативність підходу до виконання завдань;
- відповідність вимогам оформлення (для рефератів, есе, презентацій).

Тема 5. Система дошкільної освіти в Північній Америці, Азії, Близького та Далекого Сходу

Завдання:

Розвиток дошкільної освіти США у контексті освітньої політики країни другої половини XX – на початку XXI століття

1. Дослідіть основні етапи розвитку дошкільної освіти у США.
2. Проаналізуйте вплив освітньої політики на формування сучасної системи дошкільної освіти.
3. Підготуйте короткий реферат (2-3 сторінки) на тему: «Розвиток дошкільної освіти у США: історичний контекст та сучасні тенденції».

Специфіка функціонування системи дошкільної освіти у США

1. Вивчіть особливості функціонування дошкільних закладів у США.
2. Проаналізуйте основні моделі дошкільної освіти в країні.
3. Підготуйте презентацію (5-7 слайдів) на тему: «Система дошкільної освіти у США: специфіка та інновації».

Завдання дошкільної освіти за положеннями програми «Хед Старт»

1. Дослідіть основні завдання та цілі програми «Хед Старт».
2. Проаналізуйте, як ця програма впливає на розвиток дітей з малозабезпечених сімей.
3. Напишіть есе (1-2 сторінки) на тему: «Програма «Хед Старт»: значення для дошкільної освіти у США».

Напрями обслуговування програми «Хед Старт»

1. Вивчіть основні напрями діяльності програми «Хед Старт»;
2. Проаналізуйте, як ця програма забезпечує підтримку дітей та їх сімей;
3. Підготуйте таблицю, де опишіть основні напрями обслуговування програми.

Запровадження освітніх ініціатив: актуалізація інтегративних процесів у міжнародний освітній простір

1. Дослідіть освітні ініціативи США, спрямовані на інтеграцію у міжнародний освітній простір.
2. Проаналізуйте, як ці ініціативи впливають на розвиток дошкільної освіти.
3. Підготуйте короткий огляд (1-2 сторінки) на тему: «Освітні ініціативи США: інтеграція у міжнародний освітній простір».

«План від 0 до 5»: посилення уваги до мережі міжнародних закладів дошкільної освіти на території США

1. Вивчіть основні положення програми «План від 0 до 5».
2. Проаналізуйте, як ця програма сприяє розвитку дошкільної освіти.
3. Підготуйте доповідь (3-5 хвилин) на тему: «Програма «План від 0 до 5»: значення для дошкільної освіти у США».

Удосконалення системи управління у дошкільній галузі (стандартизація, забезпечення, фінансова підтримка)

1. Дослідіть, як удосконалюється система управління дошкільною освітою у США.
2. Проаналізуйте роль стандартизації та фінансової підтримки у цьому процесі.
3. Підготуйте презентацію (5-7 слайдів) на тему: «Удосконалення системи управління дошкільною освітою у США».

Роль курікулуму в педагогічній теорії США, специфіка та особливості програм американської дошкільної освіти

1. Вивчіть роль курікулуму у дошкільній освіті США.
2. Проаналізуйте специфіку освітніх програм у американських закладах дошкільної освіти.
3. Напишіть есе (1-2 сторінки) на тему: «Курікулум у дошкільній освіті США: особливості та значення».

Форми, методи та засоби практичної реалізації основних завдань дошкільної освіти у США

1. Дослідіть форми, методи та засоби, які використовуються у дошкільній освіті США.
2. Проаналізуйте їх ефективність у практичній діяльності.
3. Підготуйте таблицю, де опишіть основні форми та методи дошкільної освіти у США.

Особливості Канадської системи дошкільної освіти

1. Вивчіть особливості організації дошкільної освіти у Канаді.
2. Проаналізуйте основні принципи та підходи, які використовуються у канадських закладах дошкільної освіти.
3. Підготуйте короткий огляд (1-2 сторінки) на тему: «Дошкільна освіта у Канаді: досвід та інновації».

Типи закладів дошкільної освіти Канади: кооперативні заклади, заклади афілійовані з церквою, приватні заклади, державні заклади

1. Дослідіть різні типи закладів дошкільної освіти в Канаді.
2. Проаналізуйте їх особливості та функціонування.
3. Підготуйте таблицю, де порівняйте різні типи закладів дошкільної освіти Канади.

Заклади дошкільної освіти Туреччини. Державні та приватні заклади дошкільної освіти Туреччини

1. Вивчіть особливості функціонування закладів дошкільної освіти в Туреччині.
2. Проаналізуйте відмінності між державними та приватними закладами дошкільної освіти.
3. Підготуйте доповідь (3-5 хвилин) на тему: «Дошкільна освіта у Туреччині: специфіка та перспективи».

Дошкільна освіта Ізраїлю. Досвід організації дошкільної освіти Ізраїлю

1. Дослідіть особливості організації дошкільної освіти у Ізраїлі.

2. Проаналізуйте роль муніципалітетів, релігійних та жіночих організацій у розвитку дошкільної освіти.

3. Підготуйте презентацію (5-7 слайдів) на тему: «Дошкільна освіта в Ізраїлі: досвід та інновації».

Японська система дошкільної освіти

1. Вивчіть особливості організації дошкільної освіти у Японії.

2. Проаналізуйте основні принципи та підходи, які використовуються у японських закладах дошкільної освіти.

3. Напишіть есе (1-2 сторінки) на тему: «Дошкільна освіта в Японії: традиції та сучасність».

Досвід організації дошкільної освіти Китаю

1. Дослідіть особливості організації дошкільної освіти у Китаї.

2. Проаналізуйте, як китайська система дошкільної освіти враховує культурні та соціальні особливості країни.

3. Підготуйте короткий огляд (1-2 сторінки) на тему: «Дошкільна освіта в Китаї: досвід та перспективи».

Дошкільна освіта в Південній Кореї: особливості системи

1. Вивчіть особливості організації дошкільної освіти у Південній Кореї.

2. Проаналізуйте, як організовується освітній процес у закладах дошкільної освіти Південної Кореї.

3. Підготуйте таблицю, де порівняйте корейську систему дошкільної освіти з українською.

Відмінності освіти в Північній Кореї від освіти в Південній Кореї

1. Дослідіть основні відмінності між системами дошкільної освіти Північної та Південної Кореї.

2. Проаналізуйте, як політичні та соціальні фактори впливають на освіту в обох країнах.

3. Підготуйте доповідь (3-5 хвилин) на тему: «Порівняння систем дошкільної освіти Північної та Південної Кореї».

Загальні принципи системи дошкільної освіти Південної Кореї

1. Вивчіть основні принципи організації дошкільної освіти у Південній Кореї.
2. Проаналізуйте, як ці принципи реалізуються на практиці.
3. Підготуйте презентацію (5-7 слайдів) на тему: «Система дошкільної освіти Південної Кореї: принципи та практика».

Методичні рекомендації:

- використовуйте сучасні джерела інформації: наукові статті, монографії, матеріали міжнародних організацій, статистичні дані;
- звертайте увагу на порівняльний аналіз освітніх систем різних країн;
- використовуйте візуалізацію (графіки, таблиці, діаграми) для підготовки презентацій та доповідей;
- надавайте конкретні приклади з практики зарубіжних країн.

Критерії оцінювання:

- глибина аналізу та аргументованість висновків;
- використання актуальних джерел інформації;
- чіткість та структурованість викладу матеріалу;
- креативність підходу до виконання завдань;
- відповідність вимогам оформлення (для рефератів, есе, презентацій).

Тема 6. Традиції та новаторство в дошкільній освіті: світовий досвід

Завдання:

Традиційні авторські методики дошкільної освіти

1. Дослідіть традиційні авторські методики, які використовуються у дошкільній освіті світу.
2. Проаналізуйте їх вплив на розвиток дитини.

3. Підготуйте короткий реферат (2-3 сторінки) на тему: «Традиційні авторські методики дошкільної освіти: світовий досвід».

Японські авторські методики дошкільної освіти

1. Вивчіть особливості японських авторських методик дошкільної освіти.

2. Проаналізуйте, як ці методики враховують культурні та соціальні особливості Японії.

3. Підготуйте презентацію (5-7 слайдів) на тему: «Японські методики дошкільної освіти: традиції та інновації».

Сучасні авторські методики провідних країн світу

1. Дослідіть сучасні авторські методики, які використовуються у провідних країнах світу.

2. Проаналізуйте їх ефективність у практичній діяльності.

3. Напишіть есе (1-2 сторінки) на тему: «Сучасні авторські методики дошкільної освіти: світовий досвід».

Методика Марії Монтесорі

1. Вивчіть основні принципи методики Марії Монтесорі.

2. Проаналізуйте, як ця методика реалізується у закладах дошкільної освіти у світі.

3. Підготуйте таблицю, де опишіть основні елементи методики Монтесорі.

Технології раннього навчання Глена Домана

1. Дослідіть технології раннього навчання, розроблені Гленом Доманом.

2. Проаналізуйте їх вплив на розвиток дитини.

3. Підготуйте короткий огляд (1-2 сторінки) на тему: «Технології раннього навчання Глена Домана: переваги та недоліки».

Методика Масару Ібука («Після трьох уже пізно»)

1. Вивчіть основні принципи методики Масару Ібука.

2. Проаналізуйте, як ця методика впливає на розвиток дитини.

3. Підготуйте доповідь (3-5 хвилин) на тему: «Методика Масару Ібука: значення для дошкільної освіти».

Методика Сесіль Лупан (методика «Повір у своє дитя»)

1. Дослідіть основні принципи методики Сесіль Лупан.
2. Проаналізуйте, як ця методика сприяє розвитку дитини.
3. Підготуйте презентацію (5-7 слайдів) на тему: «Методика Сесіль Лупан: практичний досвід».

Вальдорфська педагогіка (Рудольф Штейнер)

1. Вивчіть основні принципи вальдорфської педагогіки.
2. Проаналізуйте, як ця методика реалізується у закладах дошкільної освіти у світі.
3. Напишіть есе (1-2 сторінки) на тему: «Вальдорфська педагогіка: традиції та сучасність».

Методика музичного виховання дітей Карла Орфа (концепція «Шульверк. Музика для дітей»)

1. Дослідіть основні принципи методики Карла Орфа.
2. Проаналізуйте, як ця методика впливає на музичний розвиток дитини.
3. Підготуйте таблицю, де опишіть основні елементи методики Карла Орфа.

Методика Шинічі Сузукі (засновник новаторського руху у світі музичної освіти (Suzuki Method))

1. Вивчіть основні принципи методики Шинічі Сузукі.
2. Проаналізуйте, як ця методика реалізується у музичній освіті дітей.
3. Підготуйте короткий огляд (1-2 сторінки) на тему: «Методика Шинічі Сузукі: значення для музичної освіти».

Методика Джекі Сілберг (методика раннього розвитку дитини)

1. Дослідіть основні принципи методики Джекі Сілберг.
2. Проаналізуйте, як ця методика сприяє розвитку дитини.

3. Підготуйте доповідь (3-5 хвилин) на тему: «Методика Джекі Сілберг: практичний досвід».

Методика Золтана Дьєнеша (теоретик та практик «нової математики»)

1. Вивчіть основні принципи методики Золтана Дьєнеша.

2. Проаналізуйте, як ця методика впливає на математичний розвиток дитини.

3. Підготуйте презентацію (5-7 слайдів) на тему: «Методика Золтана Дьєнеша: значення для математичної освіти».

Методичні рекомендації:

- використовуйте сучасні джерела інформації: наукові статті, монографії, матеріали міжнародних організацій, статистичні дані;
- звертайте увагу на порівняльний аналіз освітніх систем різних країн;
- використовуйте візуалізацію (графіки, таблиці, діаграми) для підготовки презентацій та доповідей;
- надавайте конкретні приклади з практики зарубіжних країн.

Критерії оцінювання:

- глибина аналізу та аргументованість висновків;
- використання актуальних джерел інформації;
- чіткість та структурованість викладу матеріалу;
- креативність підходу до виконання завдань;
- відповідність вимогам оформлення (для рефератів, есе, презентацій).

КОНТРОЛЬНІ РОБОТИ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1 Розвиток дошкільної освіта в зарубіжних країнах: основні напрями та перспективи

Тема 1. Соціально-економічні і політичні фактори розвитку освіти у XXI ст

Загальні вказівки:

- контрольна робота складається з 5 варіантів;
- кожен варіант містить 5 завдань: 3 теоретичних питання та 2 практичних завдання;
- виконання завдань має бути аргументованим, з посиланнями на джерела та прикладами з практики;
- обсяг відповіді на кожне питання – 1-2 сторінки.

Варіант 1

1. Як економічні чинники впливають на розвиток освіти у XXI ст.? Наведіть приклади з практики зарубіжних країн.
2. Розкрийте поняття глобалізації та її вплив на освітні системи світу.
3. Якісні зміни у характері соціального попиту на освіту: основні тенденції та причини.
4. Проаналізуйте освітні ініціативи ЮНЕСКО у сфері дошкільної освіти. Наведіть конкретні приклади.
5. Порівняйте інтеграційні процеси в освітній сфері Європи та Азії.

Варіант 2

1. Політичні чинники розвитку освіти: як державна політика впливає на освітні системи?
2. Проблеми економічної ефективності освіти: основні виклики та шляхи їх подолання.
3. Як культурні чинники формують освітні процеси у різних країнах світу?

4. Дослідіть роль Світового банку у фінансуванні освітніх проектів у країнах, що розвиваються.

5. Проаналізуйте, як інтеграційні процеси в освіті впливають на розвиток дошкільної освіти у Європі.

Варіант 3

1. Соціальні чинники розвитку освіти: як зміни у суспільстві впливають на освітні системи?

2. Глобалізація як чинник впливу на освіту: позитивні та негативні аспекти.

3. Якісні зміни у характері соціального попиту на освіту: роль технологій та інновацій.

4. Дослідіть освітні ініціативи ООН у сфері дошкільної освіти. Наведіть конкретні приклади.

5. Порівняйте інтеграційні процеси в освітній сфері Північної Америки та Африки.

Варіант 4

1. Економічна ефективність освіти: як фінансування впливає на якість освіти?

2. Політичні чинники розвитку освіти: роль міжнародних організацій у формуванні освітньої політики.

3. Як культурні чинники впливають на розвиток дошкільної освіти у країнах Азії?

4. Проаналізуйте освітні ініціативи Європейського Союзу у сфері дошкільної освіти.

5. Порівняйте інтеграційні процеси в освітній сфері Латинської Америки та Європи.

Варіант 5

1. Соціальні чинники розвитку освіти: як зміни у сімейних структурах впливають на дошкільну освіту?

2. Глобалізація як чинник впливу на освіту: роль міжнародних стандартів у формуванні освітніх програм.

3. Якісні зміни у характері соціального попиту на освіту: роль інклюзивної освіти.

4. Дослідіть освітні ініціативи Азійського банку розвитку у сфері дошкільної освіти.

Порівняйте інтеграційні процеси в освітній сфері Азії та Африки.

Критерії оцінювання.

Теоретичні питання:

- глибина розкриття теми;
- аргументованість висновків;
- використання актуальних джерел інформації.

Практичні завдання:

- чіткість аналізу;
- наявність конкретних прикладів;
- логічність викладу матеріалу.

Загальні вимоги:

- відповідність обсягу (1-2 сторінки на питання);
- наявність посилань на джерела;
- оформлення роботи відповідно до стандартів.

Тема 2. Загальні світові тенденції у розвитку дошкільної освіти

Загальні вказівки:

- контрольна робота складається з 5 варіантів;
- кожен варіант містить 5 завдань: 3 теоретичних питання та 2 практичних завдання;
- виконання завдань має бути аргументованим, з посиланнями на джерела та прикладами з практики;
- обсяг відповіді на кожне питання – 1-2 сторінки.

Варіант 1

1. Яку роль відіграють міжнародні організації у розвитку дошкільної освіти? Наведіть приклади діяльності ЮНЕСКО та UNICEF.
2. Розкрийте поняття «дитиноцентризму» та його вплив на сучасну дошкільну освіту.
3. Які суперечності існують у розвитку дошкільної освіти у сучасному світі?
4. Проаналізуйте різні види закладів дошкільної освіти у країнах Європи. Наведіть приклади.
5. Порівняйте концепції «полікультурної освіти дітей» та «гуманістичної освіти».

Варіант 2

1. Як розвивається мережа закладів дошкільної освіти у світі? Наведіть приклади з різних країн.
2. Розкрийте сутність концепції «соціального реконструктивізму» у дошкільній освіті.
3. Які тенденції розвитку системи дошкільної освіти є найбільш актуальними у ХХІ ст.?
4. Дослідіть роль міжнародних організацій у фінансуванні дошкільної освіти у країнах, що розвиваються.
5. Порівняйте концепції «освіти для виживання» та «виховання характеру».

Варіант 3

1. Які види закладів дошкільної освіти існують у світі? Наведіть приклади з різних країн.
2. Розкрийте сутність концепції «громадської освіти» та її значення для дошкільної освіти.
3. Які перспективи розвитку дошкільної освіти у сучасному світі?
4. Проаналізуйте, як реалізується концепція «виховного середовища» у зарубіжних закладах дошкільної освіти.

5. Порівняйте концепції «інтегрованого розвитку компетентності» та «гуманістичної освіти».

Варіант 4

1. Як розвивається мережа закладів дошкільної освіти у країнах Азії? Наведіть приклади.

2. Розкрийте сутність концепції «полікультурної освіти дітей» та її значення для сучасного суспільства.

3. Які суперечності існують у розвитку дошкільної освіти у країнах Африки?

4. Дослідіть, як реалізується концепція «освіти для виживання» у зарубіжних закладах дошкільної освіти.

5. Порівняйте концепції «соціального реконструктивізму» та «громадської освіти».

Варіант 5

1. Які види закладів дошкільної освіти існують у країнах Північної Америки? Наведіть приклади.

2. Розкрийте сутність концепції «інтегрованого розвитку компетентності» та її значення для дошкільної освіти.

3. Які тенденції розвитку системи дошкільної освіти є найбільш актуальними у країнах Європи?

4. Проаналізуйте, як реалізується концепція «виховання характеру» у зарубіжних закладах дошкільної освіти.

5. Порівняйте концепції «полікультурної освіти дітей» та «освіти для виживання».

Критерії оцінювання.

Теоретичні питання:

- глибина розкриття теми;
- аргументованість висновків;
- використання актуальних джерел інформації.

Практичні завдання:

- чіткість аналізу;
- наявність конкретних прикладів;
- логічність викладу матеріалу.

Загальні вимоги:

- відповідність обсягу (1-2 сторінки на питання);
- наявність посилань на джерела;
- оформлення роботи відповідно до стандартів.

Тема 3. Актуальні проблеми педагогічної галузі та дошкільної освіти у світі**Загальні вказівки:**

- контрольна робота складається з 5 варіантів;
- кожен варіант містить 5 завдань: 3 теоретичних питання та 2 практичних завдання;
- виконання завдань має бути аргументованим, з посиланнями на джерела та прикладами з практики;
- обсяг відповіді на кожне питання – 1-2 сторінки.

Варіант 1

1. Як гуманітаризація суспільства впливає на розвиток дошкільної освіти? Наведіть приклади з практики зарубіжних країн.
2. Розкрийте поняття економічної ефективності освіти та її значення для розвитку дошкільної освіти.
3. Які основні принципи неперервної освіти та її значення для сучасного суспільства?
4. Проаналізуйте різноманітність закладів дошкільної освіти у країнах Європи. Наведіть приклади.
5. Порівняйте організаційні форми освітньої діяльності у зарубіжних закладах дошкільної освіти.

Варіант 2

1. Як орієнтація на неперервну освіту впливає на розвиток дошкільної освіти?
2. Розкрийте поняття наступності, спадкоємності та перспективності у системі безперервної освіти.
3. Які проблеми демократизації освіти існують у сучасному світі?
4. Дослідіть роль міжнародного співробітництва у розвитку дошкільної освіти. Наведіть приклади.
5. Порівняйте особливості функціонування закладів дошкільної освіти у країнах Азії та Африки.

Варіант 3

1. Як демократизація освіти впливає на розвиток дошкільної освіти у світі?
2. Розкрийте поняття міжнародного співробітництва у галузі дошкільної освіти та його значення.
3. Які особливості організації освітньої діяльності поза межами закладів дошкільної освіти?
4. Проаналізуйте різноманітність закладів дошкільної освіти у країнах Північної Америки. Наведіть приклади.
5. Порівняйте організаційні форми освітньої діяльності у зарубіжних закладах дошкільної освіти.

Варіант 4

1. Як економічна ефективність освіти впливає на якість дошкільної освіти?
2. Розкрийте поняття неперервної освіти та її значення для розвитку дошкільної освіти.
3. Які проблеми демократизації освіти існують у країнах, що розвиваються?
4. Дослідіть роль міжнародного співробітництва у фінансуванні дошкільної освіти. Наведіть приклади.

5. Порівняйте особливості функціонування закладів дошкільної освіти у країнах Європи та Латинської Америки.

Варіант 5

1. Як гуманітаризація суспільства впливає на розвиток дошкільної освіти у країнах Азії?

2. Розкрийте поняття наступності, спадкоємності та перспективності у системі безперервної освіти.

3. Які особливості організації освітньої діяльності поза межами закладів дошкільної освіти у країнах Африки?

4. Проаналізуйте різноманітність закладів дошкільної освіти у країнах Азії. Наведіть приклади.

5. Порівняйте організаційні форми освітньої діяльності у зарубіжних закладах дошкільної освіти.

Критерії оцінювання.

Теоретичні питання:

- глибина розкриття теми;
- аргументованість висновків;
- використання актуальних джерел інформації.

Практичні завдання:

- чіткість аналізу;
- наявність конкретних прикладів;
- логічність викладу матеріалу.

Загальні вимоги:

- відповідність обсягу (1-2 сторінки на питання);
- наявність посилань на джерела;
- оформлення роботи відповідно до стандартів.

Змістовий модуль 2. Особливості розвитку системи дошкільної освіти в сучасному світі

Тема 4. Актуальні проблеми сучасної зарубіжної педагогіки дитинства в Європі

Загальні вказівки:

- контрольна робота складається з 5 варіантів;
- кожен варіант містить 5 завдань: 3 теоретичних питання та 2 практичних завдання;
- виконання завдань має бути аргументованим, з посиланнями на джерела та прикладами з практики;
- обсяг відповіді на кожне питання – 1-2 сторінки.

Варіант 1

1. Розкрийте основні положення європейського підходу до дошкільної освіти. Які особливості його впровадження?
2. Як створюється розвивальне середовище у європейських закладах дошкільної освіти? Наведіть приклади.
3. Які джерела фінансування дошкільної освіти використовуються у Європі?
4. Проаналізуйте особливості організації дошкільної освіти у Великій Британії.
5. Порівняйте систему дошкільної освіти Великої Британії та Німеччини.

Варіант 2

1. Як організовуються різні види діяльності у європейських закладах дошкільної освіти для підготовки дітей до школи?
2. Розкрийте основні принципи створення розвивального середовища у закладах дошкільної освіти Європи.
3. Як залучаються альтернативні джерела фінансування дошкільної освіти у Європі?
4. Дослідіть досвід організації дошкільної освіти у Австрії.

5. Порівняйте систему дошкільної освіти Австрії та Швейцарії.

Варіант 3

1. Які особливості функціонування закладів дошкільної освіти у Італії?
2. Розкрийте основні принципи організації дошкільної освіти у Болгарії.
3. Як реалізується концепція розвивального середовища у європейських закладів дошкільної освіти?
4. Проаналізуйте особливості дошкільної освіти у Чехії.
5. Порівняйте систему дошкільної освіти Чехії та Польщі.

Варіант 4

1. Які особливості організації дошкільної освіти у Німеччині?
2. Розкрийте основні принципи організації дошкільної освіти у Франції.
3. Як забезпечується фінансування дошкільної освіти у Швейцарії?
4. Дослідіть особливості датської системи дошкільної освіти.
5. Порівняйте систему дошкільної освіти Данії та Фінляндії.

Варіант 5

1. Які особливості організації дошкільної освіти у Фінляндії?
2. Розкрийте основні принципи організації дошкільної освіти у Польщі.
3. Як створюється розвивальне середовище у європейських закладів дошкільної освіти?
4. Проаналізуйте особливості організації дошкільної освіти у Швейцарії.
5. Порівняйте систему дошкільної освіти Франції та Італії.

Критерії оцінювання.

Теоретичні питання:

- глибина розкриття теми;
- аргументованість висновків;

- використання актуальних джерел інформації.

Практичні завдання:

- чіткість аналізу;
- наявність конкретних прикладів;
- логічність викладу матеріалу.

Загальні вимоги:

- відповідність обсягу (1-2 сторінки на питання);
- наявність посилань на джерела;
- оформлення роботи відповідно до стандартів.

Тема 5. Система дошкільної освіти в Північній Америці, Азії, Близького та Далекого Сходу

Загальні вказівки:

- контрольна робота складається з 5 варіантів⁴
- кожен варіант містить 5 завдань: 3 теоретичних питання та 2 практичних завдання;
- виконання завдань має бути аргументованим, з посиланнями на джерела та прикладами з практики;
- обсяг відповіді на кожне питання – 1-2 сторінки.

Варіант 1

1. Як розвивалася дошкільна освіта у США у другій половині XX – на початку XXI століття? Наведіть основні етапи та тенденції.
2. Розкрийте специфіку функціонування системи дошкільної освіти у США.
3. Які завдання та напрями обслуговування передбачає програма «Хед Старт»?
4. Проаналізуйте основні принципи програми «План від 0 до 5» та її вплив на дошкільну освіту у США.
5. Порівняйте систему дошкільної освіти США та Канади.

Варіант 2

1. Як удосконалюється система управління дошкільною освітою у США? Наведіть приклади стандартизації та фінансової підтримки.
2. Розкрийте роль курікулуму в педагогічній теорії США.
3. Які форми, методи та засоби використовуються для реалізації завдань дошкільної освіти у США?
4. Дослідіть особливості канадської системи дошкільної освіти. Наведіть приклади різних типів закладів.
5. Порівняйте державні та приватні заклади дошкільної освіти у Туреччині.

Варіант 3

1. Які особливості організації дошкільної освіти у Туреччині?
2. Розкрийте досвід організації дошкільної освіти у Ізраїлі.
3. Як функціонують заклади дошкільної освіти в Ізраїлі, що перебувають на утриманні муніципалітетів, релігійних та жіночих організацій?
4. Проаналізуйте японську систему дошкільної освіти. Наведіть приклади її унікальних рис.
5. Порівняйте систему дошкільної освіти Японії та Китаю.

Варіант 4

1. Які особливості організації дошкільної освіти у Китаї?
2. Розкрийте основні принципи системи дошкільної освіти Південної Кореї.
3. Які відмінності між системами дошкільної освіти Північної та Південної Кореї?
4. Дослідіть особливості функціонування закладів дошкільної освіти у Південній Кореї.
5. Порівняйте систему дошкільної освіти Китаю та Південної Кореї.

Варіант 5

1. Які особливості організації дошкільної освіти у Південній Кореї?
2. Розкрийте основні принципи системи дошкільної освіти Північної Кореї.
3. Які загальні принципи системи дошкільної освіти Південної Кореї?
4. Проаналізуйте особливості функціонування закладів дошкільної освіти у Північній Кореї.
5. Порівняйте систему дошкільної освіти Північної та Південної Кореї.

Критерії оцінювання.

Теоретичні питання:

- глибина розкриття теми;
- аргументованість висновків;
- використання актуальних джерел інформації.

Практичні завдання:

- чіткість аналізу;
- наявність конкретних прикладів;
- логічність викладу матеріалу.

Загальні вимоги:

- відповідність обсягу (1-2 сторінки на питання);
- наявність посилань на джерела;
- оформлення роботи відповідно до стандартів.

Тема 6. Традиції та новаторство в дошкільній освіті: світовий досвід

Загальні вказівки:

- контрольна робота складається з 5 варіантів;
- кожен варіант містить 5 завдань: 3 теоретичних питання та 2 практичних завдання;

- виконання завдань має бути аргументованим, з посиланнями на джерела та прикладами з практики;
- обсяг відповіді на кожне питання – 1-2 сторінки.

Варіант 1

1. Розкрийте сутність традиційних авторських методик дошкільної освіти. Наведіть приклади їх використання у світовій практиці.
2. Які особливості японських авторських методик дошкільної освіти?
3. Розкрийте основні принципи методики Марії Монтесорі.
4. Проаналізуйте технології раннього навчання Глена Домана. Наведіть приклади їх використання.
5. Порівняйте методику Марії Монтесорі та Вальдорфську педагогіку.

Варіант 2

1. Які сучасні авторські методики дошкільної освіти є найбільш популярними у провідних країнах світу?
2. Розкрийте основні принципи методики Масару Ібука («Після трьох уже пізно»).
3. Як реалізується методика Сесіль Лупан («Повір у своє дитя») у практиці дошкільної освіти?
4. Дослідіть основні принципи Вальдорфської педагогіки. Наведіть приклади її використання.
5. Порівняйте методику Масару Ібука та методику Сесіль Лупан.

Варіант 3

1. Які основні принципи методики музичного виховання дітей Карла Орфа?
2. Розкрийте сутність методики Шинічі Сузукі (Suzuki Method).
3. Як реалізується методика Джекі Сілберг у практиці раннього розвитку дитини?

4. Проаналізуйте методику Золтана Дьєнеша («нова математика»).
Наведіть приклади її використання.

5. Порівняйте методику Карла Орфа та методику Шинічі Сузукі.

Варіант 4

1. Які основні принципи методики Золтана Дьєнеша?

2. Розкрийте сутність методики Джекі Сілберг.

3. Як реалізується методика музичного виховання дітей Карла Орфа у практиці дошкільної освіти?

4. Дослідіть основні принципи методики Шинічі Сузукі. Наведіть приклади її використання.

5. Порівняйте методику Джекі Сілберг та методику Золтана Дьєнеша.

Варіант 5

1. Які основні принципи Вальдорфської педагогіки?

2. Розкрийте сутність методики Марії Монтесорі.

3. Як реалізується методика Золтана Дьєнеша у практиці дошкільної освіти?

4. Проаналізуйте методику Сесіль Лупан. Наведіть приклади її використання.

5. Порівняйте методику Марії Монтесорі та методику Золтана Дьєнеша.

Критерії оцінювання.

Теоретичні питання:

- глибина розкриття теми;
- аргументованість висновків;
- використання актуальних джерел інформації.

Практичні завдання:

- чіткість аналізу;
- наявність конкретних прикладів;
- логічність викладу матеріалу.

Загальні вимоги:

- відповідність обсягу (1-2 сторінки на питання);
- наявність посилань на джерела;
- оформлення роботи відповідно до стандартів.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

Змістовий модуль 1 Розвиток дошкільної освіта в зарубіжних країнах: основні напрями та перспективи

Тема 1. Соціально-економічні і політичні фактори розвитку освіти у XXI столітті

Детермінованість освітніх процесів економічними, політичними, культурними та соціальними чинниками. Глобалізація як чинник впливу на розвиток освіти. Проблеми економічної ефективності освіти. Якісні зміни у характері соціального попиту на освіту. Освітні ініціативи міжнародних політичних та економічних організацій. Інтеграційні процеси в освітній сфері та у глобальному вимірі.

1. Як економічні чинники впливають на фінансування дошкільної освіти в різних країнах?
2. Яку роль відіграють політичні чинники у формуванні освітньої політики для дошкільної освіти?
3. Як культурні традиції впливають на зміст і методи дошкільної освіти в різних країнах?
4. Які соціальні фактори визначають доступність дошкільної освіти для різних верств населення?
5. Як глобалізація впливає на зміст дошкільної освіти в різних країнах?
6. Які переваги та виклики приносить глобалізація у сфері дошкільної освіти?
7. Як міжнародний обмін досвідом сприяє підвищенню якості дошкільної освіти?
8. Що означає економічна ефективність у сфері дошкільної освіти?
9. Які механізми можуть підвищити економічну ефективність закладів дошкільної освіти?

10. Як співвідношення державного і приватного секторів впливає на якість і доступність дошкільної освіти?
11. Як змінилися суспільні очікування щодо дошкільної освіти в останні десятиліття?
12. Чому зростає попит на інноваційні освітні підходи в дошкільній освіті?
13. Як зміна сімейних моделей (наприклад, зростання кількості працюючих матерів) впливає на попит на дошкільну освіту?
14. Які міжнародні організації активно займаються питаннями дошкільної освіти?
15. Які програми з розвитку дошкільної освіти впроваджуються за підтримки ООН, ЮНЕСКО, ЄС?
16. Як міжнародні ініціативи сприяють підвищенню доступності та якості дошкільної освіти у світі?
17. Що означає інтеграція в освітній сфері?
18. Які приклади міжнародного співробітництва у сфері дошкільної освіти можна навести?
19. Як Болонський процес та інші освітні ініціативи впливають на дошкільну освіту?

Тема 2. Загальні світові тенденції у розвитку дошкільної освіти

Заклади дошкільної освіти та міжнародні організації дошкільної освіти. Розвиток мережі закладів дошкільної освіти. Види закладів дошкільної освіти у світі. Загальна характеристика суперечностей і перспектив розвитку дошкільної освіти у сучасному світі. Тенденції розвитку системи дошкільної освіти. Сучасна філософія дитиноцентризму. Сучасні концепції зарубіжної дошкільної освіти: «соціального реконструктивізму», «громадської освіти», «освіти для виживання», «виховання характеру», «полікультурної освіти дітей», «виховного середовища», «інтегрованого розвитку компетентності» та «гуманістичної освіти».

1. Які основні типи закладів дошкільної освіти існують у різних країнах?
2. Які міжнародні організації займаються питаннями дошкільної освіти?
3. Яку роль відіграють ЮНЕСКО, ООН, ЄС та інші міжнародні організації у розвитку дошкільної освіти?
4. Які міжнародні ініціативи спрямовані на підвищення якості дошкільної освіти?
5. Які чинники впливають на розвиток мережі закладів дошкільної освіти у світі?
6. Як демографічні та соціально-економічні зміни впливають на розвиток закладів дошкільної освіти?
7. Які відмінності у фінансуванні дошкільної освіти спостерігаються в різних країнах?
8. Які основні моделі закладів дошкільної освіти існують у країнах Європи, Азії та Америки?
9. Які особливості мають державні, приватні та альтернативні форми закладів дошкільної освіти?
10. Як функціонують сімейні дитячі садки та центри раннього розвитку в різних країнах?
11. Які основні виклики стоять перед дошкільною освітою в умовах глобалізації?
12. Як соціально-економічні фактори впливають на доступність дошкільної освіти?
13. Які перспективи розвитку дошкільної освіти у зв'язку з технологічними змінами та інноваціями?
14. Які сучасні тенденції розвитку дошкільної освіти є найбільш актуальними?
15. Як змінюється роль вихователя у сучасній дошкільній освіті?
16. Які методики та підходи стають популярними у різних країнах?

17. Сучасна філософія дитиноцентризму
18. Що означає поняття «дитиноцентризм» у дошкільній освіті?
19. Як реалізується дитиноцентричний підхід у зарубіжних освітніх системах?
20. Які переваги та виклики має філософія дитиноцентризму?
21. У чому полягає сутність концепції «соціального реконструктивізму» в дошкільній освіті?
22. Які основні принципи концепції «громадської освіти»?
23. Як концепція «освіти для виживання» впливає на зміст дошкільної освіти?
24. Що включає концепція «виховання характеру» в контексті дошкільної освіти?
25. Які особливості має концепція «полікультурної освіти дітей»?
26. У чому полягає сутність концепції «виховного середовища»?
27. Як концепція «інтегрованого розвитку компетентності» допомагає формувати навички у дітей?
28. Які основні принципи «гуманістичної освіти» у дошкільному віці?

Тема 3. Актуальні проблеми педагогічної галузі та дошкільної освіти у світі

Гуманітаризація суспільства та дошкільна освіта. Економічна ефективність освіти. Неперервна освіта. Орієнтація на неперервну освіту. Наступність, спадкоємність, перспективність у системі безперервної освіти. Демократизація освіти. Проблема демократизації освіти. Міжнародне співробітництво. Міжнародне співробітництво в галузі дошкільної освіти. Різноманітність та варіативність закладів дошкільної освіти у різних країнах світу, особливості їх функціонування. Організаційні форми освітньої діяльності зарубіжних закладів дошкільної освіти. Особливості освітньої діяльності поза межами закладів дошкільної освіти в різних країнах світу.

1. Що означає гуманітаризація суспільства та як вона впливає на дошкільну освіту?
2. Які принципи гуманітаризації реалізуються в зарубіжних системах дошкільної освіти?
3. Як виховання моральних та етичних цінностей інтегрується у дошкільну освіту?
4. Як оцінюється економічна ефективність дошкільної освіти в різних країнах?
5. Які фактори впливають на фінансування дошкільної освіти?
6. Як приватний і державний сектори взаємодіють у забезпеченні доступності дошкільної освіти?
7. Що таке концепція неперервної освіти?
8. Які міжнародні практики реалізують принципи неперервної освіти у сфері дошкільного навчання?
9. Як дошкільна освіта готує дитину до наступних етапів навчання?
10. Як забезпечується наступність між дошкільною та початковою освітою в різних країнах?
11. Чому важливо враховувати перспективність розвитку дитини при організації дошкільної освіти?
12. Які методи допомагають зберігати спадкоємність навчання на різних рівнях освіти?
13. Що означає демократизація освіти у контексті дошкільного навчання?
14. Які перепони стоять на шляху демократизації дошкільної освіти?
15. Як забезпечується рівний доступ до дошкільної освіти в різних країнах?
16. Які міжнародні програми сприяють розвитку дошкільної освіти?
17. Як різні країни співпрацюють у сфері дошкільного виховання?
18. Які позитивні зміни принесло міжнародне співробітництво в дошкільну освіту?

19. Які основні типи закладів дошкільної освіти існують у різних країнах?
20. Як варіативність закладів дошкільної освіти впливає на доступність освіти?
21. У чому полягають особливості функціонування альтернативних закладів дошкільної освіти?
22. Які основні організаційні форми освітньої діяльності використовуються в зарубіжних закладах дошкільної освіти?
23. Як поєднуються традиційні та інноваційні методи організації освітнього процесу?
24. Які форми інтегрованого навчання застосовуються у дошкільній освіті за кордоном?
25. Які альтернативні форми дошкільної освіти існують поза межами традиційних закладів?
26. Як реалізуються програми сімейного навчання у різних країнах?
27. Які особливості мають мобільні, дистанційні та екологічні моделі дошкільного навчання?

Змістовий модуль 2. Особливості розвитку системи дошкільної освіти в сучасному світі

Тема 4. Актуальні проблеми сучасної зарубіжної педагогіки дитинства в Європі

Європейський підхід у дошкільній освіті: основні положення та особливості впровадження. Створення розвивального середовища та організація різних видів діяльності, що сприяють загальному розвитку дитини і підготовці її до навчання в школі. Джерела фінансування дошкільної освіти в Європі: залучення альтернативних до державного бюджету джерел. Заклади дошкільної освіти Великої Британії. Досвід організації дошкільної освіти Австрії. Заклади дошкільної освіти Італії. Дошкільна освіта Болгарії. Особливості дошкільної освіти Чехії. Заклади дошкільної освіти Німеччини.

Досвід організації дошкільної освіти Франції. Заклади дошкільної освіти Швейцарії. Датська системи дошкільної освіти. Заклади дошкільної освіти Фінляндії. Організація дошкільної освіти в Польщі.

1. Які основні принципи європейського підходу до дошкільної освіти?
2. Як забезпечується якість дошкільної освіти в країнах Європи?
3. Які особливості інтеграції дітей з особливими освітніми потребами в дошкільні заклади Європи?
4. Як у європейських країнах організовується розвивальне середовище для дітей дошкільного віку?
5. Які види діяльності сприяють гармонійному розвитку дитини в закладів дошкільної освіти Європи?
6. Як поєднуються ігрові, навчальні та соціальні аспекти у вихованні дітей дошкільного віку?
7. Які основні джерела фінансування дошкільної освіти в країнах Європи?
8. Як працюють механізми державного та приватного фінансування дошкільної освіти?
9. Які альтернативні фінансові моделі використовуються у дошкільній освіті Європи?
10. Які типи закладів дошкільної освіти існують у Великій Британії?
11. Як фінансується дошкільна освіта у Великій Британії?
12. Які методи навчання використовуються у британських закладах дошкільної освіти?
13. Які особливості має дошкільна освіта в Австрії?
14. Як в Австрії забезпечують доступність дошкільної освіти?
15. Які методи виховання та навчання застосовуються у закладах дошкільної освіти Австрії?
16. Які основні характеристики італійської системи дошкільної освіти?

17. Що таке система «Реджіо Емілія» і як вона впливає на дошкільну освіту Італії?
18. Які особливості державного та приватного фінансування дошкільної освіти в Італії?
19. Які типи закладів дошкільної освіти функціонують у Болгарії?
20. Як організована підготовка до школи у болгарських закладах дошкільної освіти?
21. Які ключові зміни відбулися у системі дошкільної освіти Болгарії за останні роки?
22. Як організована система дошкільної освіти в Чехії?
23. Які вікові групи дітей охоплює дошкільна освіта у Чехії?
24. Які інноваційні методики використовуються у чеських закладах дошкільної освіти?
25. Які типи закладів дошкільної освіти діють у Німеччині?
26. Як працює система фінансування дошкільної освіти у Німеччині?
27. Які особливості має концепція «Кіндергартен» у Німеччині?
28. Які вікові категорії охоплює дошкільна освіта у Франції?
29. Як організовані державні та приватні заклади дошкільної освіти у Франції?
30. Які методи навчання та виховання застосовуються у французьких дитячих садках?
31. Які особливості дошкільної освіти у Швейцарії?
32. Як організовані державні та приватні заклади дошкільної освіти у цій країні?
33. Які програми розвитку дітей використовуються у швейцарських закладах дошкільної освіти?
34. Які принципи лежать в основі датської системи дошкільної освіти?
35. Як у Данії забезпечується інклюзивність у дошкільній освіті?

36. Які методи навчання та виховання популярні у закладах дошкільної освіти Данії?
37. Які ключові особливості фінської дошкільної освіти?
38. Як система «навчання через гру» реалізується у фінських закладах дошкільної освіти?
39. Як фінська система дошкільної освіти сприяє всебічному розвитку дитини?
40. Які види закладів дошкільної освіти функціонують у Польщі?
41. Як організовано підготовку дітей до школи у Польщі?
42. Які державні програми підтримки дошкільної освіти діють у Польщі?

Тема 5. Система дошкільної освіти в Північній Америці, Азії, Близького та Далекого Сходу

Розвиток дошкільної освіти США у контексті освітньої політики країни другої половини ХХ – на початку ХХІ століття. Специфіка функціонування системи дошкільної освіти у США. Завдання дошкільної освіти за положеннями програми «Хед Старт». Напрями обслуговування програми «Хед Старт». Запровадження освітніх ініціатив актуалізація інтегративних процесів у міжнародний освітній простір «План від 0 до 5», посилення уваги до мережі міжнародних закладів дошкільної освіти на території США, удосконалення системи управління у дошкільній галузі (стандартизація забезпечення фінансової підтримки). Роль курікулуму в педагогічній теорії США, специфіка та особливості програм американської дошкільної освіти. Форми, методи та засоби практичної реалізації основних завдань дошкільної освіти у США. Особливості Канадської системи дошкільної освіти. Типи закладів дошкільної освіти Канади: кооперативні заклади, заклади афілійовані з церквою, приватні заклади, державні заклади. Заклади дошкільної освіти Туреччини. Державні заклади дошкільної освіти Туреччини. Приватні заклади дошкільної освіти Туреччини. Дошкільна

освіта Ізраїлю. Досвід організації дошкільної освіти Ізраїлю. Особливості закладів дошкільної освіти в Ізраїлі що перебувають на утриманні муніципалітетів, релігійних і жіночих організацій. Японська система дошкільної освіти. Досвід організації дошкільної освіти Китаю. Освіта в Південній Кореї: особливості системи. Відмінності освіти в Північній Кореї від освіти в Південній Кореї. Загальні принципи системи дошкільної освіти Південної Кореї.

1. Як змінилася система дошкільної освіти в США у другій половині XX століття?
2. Які основні етапи розвитку дошкільної освіти США з 1950-х років до початку XXI століття?
3. Як впливає освітня політика США на формування дошкільної освіти в країні?
4. Які основні принципи і особливості функціонування дошкільної освіти у США?
5. Як організовано фінансування дошкільної освіти в США?
6. Які виклики стоять перед системою дошкільної освіти в США в умовах різноманітності і культурної специфіки країни?
7. Які основні завдання програми «Хед Старт» в США?
8. Як програма «Хед Старт» сприяє розвитку дітей з малозабезпечених родин?
9. Які компоненти включає програма «Хед Старт» (освіта, здоров'я, соціальна підтримка)?
10. Які основні напрямки обслуговування охоплює програма «Хед Старт»?
11. Як програма «Хед Старт» впливає на розвиток дітей та підготовку їх до школи?
12. Які групи населення мають пріоритет у програмі «Хед Старт»?
13. Як програма «План від 0 до 5» впливає на розвиток дошкільної освіти в США?

14. Як США взаємодіють з міжнародним освітнім простором в контексті дошкільної освіти?
15. Які ініціативи сприяють інтеграції дошкільної освіти США в міжнародний контекст?
16. Як США удосконалюють систему управління дошкільною освітою?
17. Як впроваджуються міжнародні стандарти у систему дошкільної освіти в США?
18. Які органи і структури забезпечують стандартизацію дошкільної освіти в США?
19. Як курікулум визначає зміст дошкільної освіти в США?
20. Які програми дошкільної освіти використовуються в США і які їх особливості?
21. Як американські педагогічні концепції інтегрують інклюзивність та різноманіття?
22. Які основні форми навчання використовуються в американських закладах дошкільної освіти?
23. Як методи активного навчання реалізуються в дошкільній освіті США?
24. Які засоби та ресурси використовуються для підтримки розвитку дітей у закладах дошкільної освіти США?
25. Які основні принципи канадської системи дошкільної освіти?
26. Як канадська система дошкільної освіти забезпечує доступність і рівність для всіх дітей?
27. Які типи закладів дошкільної освіти функціонують у Канаді?
28. Які типи закладах дошкільної освіти існують в Канаді (кооперативні, церковні, приватні, державні)?
29. Як організовано фінансування дошкільної освіти в Канаді?
30. Які особливості функціонування приватних і державних закладах дошкільної освіти у Канаді?

31. Як організована система дошкільної освіти в Туреччині?
32. Які типи закладів дошкільної освіти функціонують у Туреччині (державні та приватні)?
33. Як турецька система дошкільної освіти відповідає на потреби соціальних змін у країні?
34. Які особливості організації державних закладів дошкільної освіти у Туреччині?
35. Як державні заклади дошкільної освіти в Туреччині взаємодіють з родинами та місцевими громадами?
36. Які фінансові аспекти забезпечення державних закладів дошкільної освіти у Туреччині?
37. Які особливості приватних закладів дошкільної освіти в Туреччині?
38. Як приватні заклади дошкільної освіти взаємодіють із державними у сфері дошкільної освіти?
39. Які моделі фінансування використовуються в приватних закладах дошкільної освіти Туреччини?
40. Які особливості системи дошкільної освіти в Ізраїлі?
41. Як організована підготовка дітей до школи в Ізраїлі?
42. Які типи закладів дошкільної освіти існують в Ізраїлі (державні, приватні, релігійні)?
43. Які інновації були впроваджені в систему дошкільної освіти Ізраїлю?
44. Як система дошкільної освіти в Ізраїлі забезпечує рівність доступу до навчання для всіх дітей?
45. Як муніципалітети та релігійні організації підтримують дошкільну освіту в Ізраїлі?
46. Як муніципалітети, релігійні та жіночі організації взаємодіють у сфері дошкільної освіти в Ізраїлі?
47. Які функції виконують ці організації в дошкільній освіті?

48. Як взаємодія між державними та приватними закладами покращує дошкільну освіту в Ізраїлі?
49. Які основні принципи японської системи дошкільної освіти?
50. Як організовано освітній процес у закладах дошкільної освіти Японії?
51. Які методи виховання та навчання використовуються в японських закладах дошкільної освіти?
52. Як організована система дошкільної освіти в Китаї?
53. Які типи закладів дошкільної освіти існують у Китаї?
54. Які основні принципи та виклики дошкільної освіти в Китаї?
55. Які особливості системи дошкільної освіти в Південній Кореї?
56. Як система дошкільної освіти сприяє розвитку соціальних та інтелектуальних навичок у дітей?
57. Які програми та методики найбільш популярні в закладах дошкільної освіти Південної Кореї?
58. Які основні відмінності в системах дошкільної освіти Південної та Північної Кореї?
59. Як політичні, соціальні та економічні чинники впливають на освіту в цих країнах?
60. Які виклики стоять перед системою дошкільної освіти в Північній Кореї?
61. Які основні принципи організації дошкільної освіти в Південній Кореї?
62. Як система дошкільної освіти Південної Кореї відповідає на виклики сучасного світу?
63. Як країна підтримує інтеграцію дітей з особливими потребами у заклади дошкільної освіти?

Тема 6. Традиції та новаторство в дошкільній освіті: світовий досвід

Традиційні авторські методики дошкільної освіти та виховання. Японські авторські методики дошкільної освіти. Сучасні авторські методики провідних країн світу. Методика Марії Монтесорі. Технології раннього навчання Глена Домана. Методика Масару Ібука («Після трьох уже пізно»). Методика Сесіль Лупан (методика «Повір у своє дитя»). Вальдорфська педагогіка (Рудольф Штейнер). Методика музичного виховання дітей Карла Орфа (концепція «Шульверк. Музика для дітей»). Методика Шинічі Сузукі (засновник новаторського руху у світі музичної освіти (Suzuki Method). Методика Джекі Сілберг (методикою раннього розвитку дитини). Методика Золтана Дьєнеша (теоретик та практик «нової математики»).

1. Які основні традиційні авторські методики використовуються в дошкільній освіті різних країн?
2. Як авторські методики дошкільної освіти відрізняються одна від одної в контексті культурних та соціальних умов?
3. Як традиційні методики сприяють розвитку дітей на різних етапах дошкільного виховання?
4. Які основні принципи японських авторських методик дошкільної освіти?
5. Як японська культура та традиції впливають на методики дошкільного виховання?
6. Які методики є популярними в Японії і чим вони характерні?
7. Які сучасні авторські методики використовуються у провідних країнах світу?
8. Як впровадження сучасних методик впливає на якість дошкільної освіти?
9. Які тенденції спостерігаються у розвитку авторських методик дошкільної освіти у світі?

10. У чому полягають основні принципи методики Марії Монтессорі?
11. Як методика Монтессорі сприяє розвитку самостійності та ініціативи у дітей?
12. Які матеріали використовуються в методиці Монтессорі і як вони допомагають розвитку дитини?
13. Які основні принципи технології раннього навчання Глена Домана?
14. Як технології Глена Домана сприяють розвитку інтелектуальних та фізичних здібностей дітей?
15. Які методи використовуються для стимулювання раннього розвитку дитини за технологією Домана?
16. Які основні принципи методики Масару Ібука, яка базується на ідеї «Після трьох вже пізно»?
17. Як методика Масару Ібука стимулює розвиток інтелектуальних та соціальних навичок у ранньому віці?
18. Які конкретні стратегії застосовуються для розвитку дітей за методикою Масару Ібука?
19. У чому полягає основна ідея методики Сесіль Лупан «Повір у своє дитя»?
20. Як методика Лупан сприяє розвитку дитячої самоповаги та впевненості у собі?
21. Які основні етапи роботи з дитиною в межах цієї методики?
22. Які основні принципи вальдорфської педагогіки, розробленої Рудольфом Штейнером?
23. Як вальдорфська педагогіка стимулює творчий розвиток та індивідуальність дітей?
24. Які особливості освітнього процесу в межах вальдорфської педагогіки?
25. У чому полягає концепція «Шульверк» Карла Орфа?

26. Як музичне виховання за методом Орфа сприяє розвитку музичних та творчих здібностей у дітей?
27. Які інструменти та методи використовуються у музичному вихованні за цією методикою?
28. Які основні принципи методики Шинічі Сузукі у музичній освіті?
29. Як методика Шинічі Сузукі сприяє розвитку музичних здібностей у дітей з раннього віку?
30. Які методи навчання музики застосовуються в рамках цієї методики?
31. Які основні принципи методики раннього розвитку дитини, розробленої Джекі Сілберг?
32. Як методика Джекі Сілберг допомагає стимулювати розумовий та емоційний розвиток дітей?
33. Які техніки та практики використовуються для ефективного раннього розвитку дитини?
34. Які основні принципи методики Золтана Дьєнеша щодо навчання математики в ранньому віці?
35. Як методика Золтана Дьєнеша допомагає дітям зрозуміти математичні концепції та логічне мислення?
36. Які специфічні матеріали та техніки використовуються у навчанні дітей за цією методикою?

ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ (ІНДЗ)

ІНДЗ-проект: три завдання

Завдання 1.

Кожному студенту необхідно виконати індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ) за обраною темою. На основі зібраного матеріалу майбутні фахівці готують мультимедійну презентацію (мінімум 20 слайдів). Обов'язковими структурними компонентами презентації є: титульна сторінка (назва кафедри, навчальної дисципліни, теми, групи, прізвища та імені, року виконання), план, основний зміст, висновки, використана література. Слайди, окрім текстового викладу, повинні містити таблиці, схеми, рисунки, фотографії.

Тематика індивідуальних науково-дослідних завдань (ІНДЗ):

1. Система дошкільної освіти в США.
2. Система дошкільної освіти в Канаді.
3. Система дошкільної освіти в Швеції.
4. Система дошкільної освіти в Китаї.
5. Система дошкільної освіти в Швейцарії
6. Система дошкільної освіти в Туреччині.
7. Система дошкільної освіти в Японії.
8. Система дошкільної освіти в Франції.
9. Система дошкільної освіти в Фінляндії.
10. Система дошкільної освіти в Польщі.
11. Система дошкільної освіти в Німеччині.
12. Система дошкільної освіти в Ізраїлі.
13. Система дошкільної освіти у Великій Британії.
14. Система дошкільної освіти в Данії.
15. Система дошкільної освіти в Італії.
16. Система дошкільної освіти в Болгарії.

- 17.Розвиток дошкільної освіти в Бельгії.
- 18.Розвиток дошкільної освіти в Австрії.
- 19.Розвиток дошкільної освіти в Нідерландах.

Завдання 2.

Кожному студенту необхідно виконати індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ) за обраною темою. На основі зібраного матеріалу майбутні фахівці готують мультимедійну презентацію (мінімум 20 слайдів). Обов'язковими структурними компонентами презентації є: титульна сторінка (назва кафедри, навчальної дисципліни, теми, групи, прізвища та імені, року виконання), план, основний зміст, висновки, використана література. Слайди, окрім текстового викладу, повинні містити таблиці, схеми, рисунки, фотографії.

Тематика індивідуальних науково-дослідних завдань (ІНДЗ):

1. Методика Марії Монтессорі.
2. Технології раннього навчання Глена Домана.
3. Методика Масару Ібука.
4. Методика Сесіль Лупан.
5. Вальдорфська педагогіка створена Рудольфом Штейнером.
6. Методика музичного виховання дітей Карла Орфа.
7. Методика Шинічі Сузукі.
8. Методика Джекі Сілберг.
9. Методика Золтана Дьєнеша.
10. Технологія Джорджа Кюїзенера.
11. Методика Макото Шичіда.
12. Технологія Роджера Прайса.
13. Технологія Реджіо Емілія.

Завдання 3.

Спираючись на наукову літературу, довідники, словники, відео матеріали, необхідно зіставити здобутки у дошкільній освіті двох

закордонних країн (за вибором). На основі зібраного матеріалу майбутні фахівці готують мультимедійну відео презентацію.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Критерії оцінювання за різними видами роботи

Вид роботи	бали	Критерії
Практичні заняття	0 балів	Студент повністю не знає програмного матеріалу, не працює в аудиторії, не готовий відповідати на будь-яке запитання з теми практичного заняття.
	1 бал	Студент знає основну тему заняття, має уявлення про поставлене питання, але його знання мають загальний характер. Відповіді базуються лише тільки на лекційному курсі і практично не підкріплені прикладами. Має певні прогалини в інших темах, на яких базується матеріал практичного заняття.
	2 бали	Студент знає тему заняття, має уявлення про навчальний матеріал, але його знання мають загальний характер. Вміє відповідати на окремі поставлені запитання. При обговоренні інших питань практичного заняття не приймає активної участі і не може привести приклади застосування матеріалу на практиці.
	3 бали	Студент знає програмний матеріал повністю. Доповідь відповідає вимогам. Студент своєчасно готується до заняття. Під час заняття студент відповідає на поставлені запитання. Проте існують проблеми з застосуванням прикладів з практичної діяльності. Існують певні помилки в трактуванні поставленого питання, не вміє

		самостійно та творчо мислити, не може вийти за межі теми.
	4 бали	Студент має міцні ґрунтовні знання. Доповідь змістовна та відповідає вимогам. При підготовці до заняття студент не обмежується тільки матеріалами лекції. Під час практичного заняття студент приймає участь при обговоренні поставленого питання. Протягом відповіді може використати приклади для кращого розуміння матеріалу. Проте існують незначні помилки при змогах застосувати отримані знання в практичній діяльності.
	5 балів	Студент має глибокі знання з тем практичних занять. Доповідь змістовна, ґрунтовна та відповідає вимогам. При підготовці до заняття студент використовував творчий підхід, не обмежуючись тільки матеріалами підручника або лекції. Під час практичного заняття студент активно приймає участь в дискусіях та доповнює відповіді інших. Протягом відповіді активно використовує приклади для кращого розуміння матеріалу. Під час заняття вдало поєднує теоретичні знання та практичні вміння з даної дисципліни.
Самостійна робота	0 балів	Студент не опанував навчальний матеріал з відповідної теми для самостійного опрацювання, не знає основних понять і термінів наукової дисципліни, не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове

		мислення.
	1 бал	Студент не повністю засвоїв тему для самостійного опрацювання не досконало володіє основними поняттями та положеннями навчальної дисципліни, невпевнено орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, непереконливо відповідає, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність знань.
	2 бали	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом який винесений на самостійну роботу. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.
	3 бали	В цілому володіє навчальним матеріалом, який винесений на самостійну роботу, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
	4 бали	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, який винесений на самостійну роботу, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та

		практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.
	5 балів	Студент засвоїв теоретичний матеріал, який винесений на самостійну роботу, застосування для оформлення результатів самостійної роботи не тільки рекомендованої, а й додаткової літератури та творчого підходу; чітке володіння понятійним апаратом, вміє використовувати теоретичні знання для виконання конкретних практичних завдань, розв'язання ситуацій. Оформлення результатів самостійної роботи є логічним та послідовним.
Індивідуальне навчально-дослідне завдання (проєкт)	0 балів	Проєкт не виконано
	1 бал	Тема проєкту не розкрита, виявляється істотне нерозуміння проблеми, оформлення проєкту не відповідає встановленим вимогам, відсутня логіка викладу представленого матеріалу
	2-3 бали	Є істотні недоліки стосовно вимог до розробки проєкту. Зокрема: тема розкрита лише частково; допущені фактичні помилки в змісті реферату або при відповіді на додаткові питання викладача та присутніх у аудиторії; під час захисту відсутній висновок
	4-5 балів	Основні вимоги до проєкту і його захисту виконані, але при цьому допущені недоліки. Зокрема, є неточності у викладі матеріалу;

		відсутні логічна послідовність у судженнях; не витриманий обсяг проєкту; є недоліки в оформленні; на додаткові питання викладача та присутніх у аудиторії при захисті дані неповні відповіді
	6-7 балів	Основні вимоги до проєкту і його захисту виконані, але при цьому допущені деякі недоліки. Не обґрунтовано актуальність проблеми, висновки не чіткі. Наявні певні неточності у викладенні матеріалу. Вимоги щодо оформлення дотримано на належному рівні
	8-9 балів	Виконані всі формальні вимоги до виконання й захисту проєкту: витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення. Проблема позначена, але не достатньо обґрунтована її актуальність, зроблений короткий аналіз різних точок зору на проблему й викладена власна позиція, сформульовані висновки, тема розкрита достатньо повно, наведені правильні відповіді на додаткові питання викладача та присутніх у аудиторії
	10 балів	Виконані всі вимоги до розробки й захисту проєкту: позначені проблема й обґрунтована її актуальність, зроблений аналіз різних точок зору на проблему й логічно викладена власна позиція, сформульовані висновки, тема проєкту розкрита повністю, витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення, наведені правильні відповіді на додаткові питання викладача та

		присутніх у аудиторії
Контрольна робота	0-1	Здобувач не менше ніж на 50% контрольних завдань надав правильну відповідь – початковий рівень знань.
	2-4	Здобувач на 51% - 70% контрольних завдань надав правильну відповідь – середній рівень знань.
	5-7	Здобувач на 71% - 90% контрольних завдань надав правильну відповідь – достатній рівень знань.
	8-10	Здобувач на 91% - 100% контрольних завдань надав правильну відповідь – високий рівень знань.

Критерії оцінювання підсумкового контролю (залік)

Для навчальної дисципліни «Дошкільна освіта в зарубіжних країнах» навчальним планом передбачено підсумковий контроль у формі заліку. Кількість балів, необхідних для заліку (не менше 60), студент отримує під час участі у практичних заняттях, виконання всіх видів самостійної роботи.

Критерії оцінювання за всіма видами контролю

Сума балів	Критерії оцінки
Відмінно (90–100 А)	Здобувач освіти володіє понятійним і фактичним апаратом вибіркового компонента на поглибленому рівні; комплексом знань та вмінь, який характеризується системністю. Застосування знань здійснюється на основі самостійного цілеутворення, побудови власних програм діяльності. Здобувач освіти проявляє нешаблонність мислення у виборі і використанні елементів комплексу знань, здатний самостійно

	і творчо використовувати набуті уміння відповідно до варіативних ситуацій навчання. Здобувач освіти спроможний самостійно формулювати узагальнення та висновки, нові задачі, розв'язувати нестандартні задачі, ситуації. Навчально-пізнавальна активність обумовлена пізнавальними інтересами, мотивами саморозвитку і професійного становлення. Здобувач освіти проявляє інтерес до актуальних проблем відповідного освітнього компонента, може під керівництвом викладача вибрати предмет наукового дослідження, проводити самостійну науково-дослідну роботу.
Добре (82–89 В)	Здобувач освіти володіє понятійним і фактичним апаратом вибіркового компонента на поглибленому рівні. Здобувач освіти володіє комплексом знань та вмінь, який є частково-впорядкованим. У процесі застосування знань здобувач освіти спроможний вибрати необхідний елемент комплексу знань та вмінь. Застосування знань та вмінь здійснюється як у стандартних ситуаціях, так і при незначних варіаціях умов на основі використання загальних рекомендацій. Відбувається перенесення сформованих умінь або їх комплексів на розв'язування незнайомих задач, ситуацій. Навчально-пізнавальна активність стимулюється пізнавальними інтересами, продукт діяльності оцінюється як професійно-значущий.
Добре (74–81 С)	Здобувач освіти володіє понятійним і фактичним апаратом вибіркового компонента на підвищеному рівні, може усвідомлено застосовувати знання та вміння для висвітлення суті питання. Комплекс знань частково-структурований. Знання застосовуються переважно у знайомих ситуаціях. Здобувач освіти усвідомлює особливості навчальних задач,

	ситуацій тощо. Пошук способів їх розв'язання здійснюється за зразком. Здобувач освіти спроможний аргументувати застосування певної методичної дії у ході розв'язування задач, ситуацій тощо. Навчально-пізнавальна активність стимулюється мотивами професійного становлення і пізнавальними інтересами.
Задовільно (64–73 D)	Здобувач освіти володіє понятійним і фактичним апаратом вибіркового компонента на середньому рівні, може проілюструвати власними прикладами відповідь на питання, частково усвідомлює специфіку навчальних та прикладних задач, ситуацій тощо, має знання про способи розв'язування типових задач, ситуацій тощо. Однак процес самостійного розв'язування задач, ситуацій тощо потребує опори на зразок. Навчально-пізнавальна активність здобувачів освіти є ситуативно-евристичною. Домінують мотиви обов'язку та особистого успіху. Використання засобів саморозвитку та самопізнання відбувається не усвідомлено.
Задовільно (60–63 E)	Здобувач освіти володіє понятійним і фактичним апаратом вибіркового компоненту на середньому рівні. Має уявлення про специфіку навчальних та прикладних задач, ситуацій тощо. Виконання дій при роз'ясненні задач, ситуацій частково усвідомлюється, здійснюється частково правильно.
Незадовільно (35-59 FX)	Здобувач освіти володіє понятійним і фактичним апаратом вибіркового компонента на елементарному рівні, має уявлення про зміст основних розділів. Виконання окремих дій відбувається не усвідомлено, однак переважно правильно, навчально-пізнавальна активність мотивується ситуативно-прагматичним інтересом.

**Розподіл балів, які отримують здобувачі за результатами
поточного і підсумкового контролю**

Для заліку:

Поточний контроль (практичні заняття, самостійна робота)		КР		ІНДЗ	Підсумковий контроль (залік)
Теми	Бали		0–10 <		

**Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень
здобувачів вищої освіти**

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	Зараховано
82–89	B	Зараховано
74–81	C	
64–73	D	Зараховано
60–63	E	
35–59	FX	незараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

ВИСНОВКИ

Навчальна дисципліна «Дошкільна освіта в зарубіжних країнах» є важливою складовою професійної підготовки майбутніх вихователів, формуючи у них широке розуміння світових освітніх тенденцій та сприяючи підвищенню якості їхньої педагогічної діяльності.

Вивчення дисципліни «Дошкільна освіта в зарубіжних країнах» є важливим для студентів першого (бакалаврського) рівня спеціальності А2 Дошкільна освіта з кількох ключових причин:

- студенти отримують можливість ознайомитися з різними моделями дошкільної освіти у світі, що сприяє формуванню глибшого розуміння освітніх систем і педагогічних підходів,
- аналіз зарубіжного досвіду допомагає майбутнім педагогам запозичувати ефективні методики, адаптувати їх до національних умов і покращувати якість освітнього процесу,
- ознайомлення з освітніми традиціями різних країн розвиває здатність до міжкультурної комунікації та взаєморозуміння, що є важливим у сучасному глобалізованому світі,
- знання про сучасні педагогічні технології та методики сприяє творчому підходу до організації освітньо-виховного процесу, розвитку креативності у студентів,
- вивчення зарубіжного досвіду допомагає майбутнім педагогам бути готовими до роботи у міжнародних освітніх проєктах, обміну досвідом та професійного розвитку за кордоном,
- знання різних моделей дошкільної освіти дає студентам перевагу при працевлаштуванні, адже вони можуть застосовувати інноваційні підходи та працювати не лише в національних, а й у міжнародних освітніх установах.

Методичні рекомендації з навчальної дисципліни «Дошкільна освіта в зарубіжних країнах» відповідають навчальному плану та програмі для закладів вищої освіти педагогічного профілю. Вони охоплюють ключові

аспекти дисципліни, що дозволяє здобувачам вищої освіти отримати систематизовані знання про дошкільну освіту в різних країнах світу.

Рекомендації містять технологічну карту підготовки студентів, яка допомагає у структурованому засвоєнні матеріалу та розвитку професійних компетентностей. Крім того, визначені критерії оцінювання сприяють об'єктивному контролю знань та навичок здобувачів освіти.

Запропоновані матеріали є корисними для студентів першого (бакалаврського) рівня спеціальності А2 Дошкільна освіта, оскільки сприяють їхній професійній підготовці. Вони також можуть бути використані викладачами закладів вищої освіти для організації освітнього процесу, розробки практичних занять та оцінювання навчальних досягнень студентів.

Таким чином, методичні рекомендації сприяють якісній підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти, забезпечуючи їх необхідними знаннями про міжнародний досвід у цій сфері.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бондар Т. І. Інклюзивна освіта в США та Канаді: тенденції розвитку : монографія [наук. ред. А. І. Кузьмінський] ; Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. Черкаси : Третьяков О. М. [вид.], 2018. 511 с.
2. Будник О. Б. Порівняльна педагогіка: навчальний посібник [для студентів спеціальності 013 Початкова освіта]. 2-ге вид., доп і переробл. ІваноФранківськ: Видавець Кушнір Г.М., 2019. 80 с.
3. Васюк О. В. Порівняльна педагогіка : [підручник]; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. Київ ; Ніжин : Лисенко М. М. [вид.], 2016. 408 с.
4. Дичківська І. М. Порівняльна педагогіка : навч.-метод. посіб. для студентів спец. 012 «Дошкільна освіта»; Рівнен. держ. гуманітар. ун-т, Каф. педагогіки і психології (дошк. та корекц.) ім. Т. І. Поніманської. Рівне : Олег Зень [вид.], 2016. 55 с.
5. Крсек О. Є. Мовна освіта національних меншин в США (друга половина XX - початок XXI століття): монографія; Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля. Сєверодонецьк : СХУ ім. В. Даля, 2019. 315 с.
6. Методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни «Порівняльна педагогіка» для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» денної та заочної форми навчання. / Уклад.: С. А. Саяпіна, Н. С. Гарань. Слов'янськ: ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», 2021. 62 с.
7. Порівняльна педагогіка в схемах і таблицях [Текст] : навч. посіб. / Гомонюк О. М. [та ін.]. Хмельницький : ХНУ, 2017. 267 с.
8. Розман І. Проблема персоніфікації розвитку зарубіжної освіти і педагогічної думки: досвід української педагогічної компаративістики. *Молодь і ринок*. № 11 (166), 2018. С. 109–113.

9. Сбруєва А. А. Порівняльна педагогіка вищої школи: національний, європейський та глобальний контексти : навчальний посібник. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. 319 с.
10. Черепанова С. О. Порівняльна педагогіка. Лекції. Практикум: [навч. посіб. для студентів-магістрантів спец. 011 «Освіт., пед. науки»] Львів : Растр-7, 2019. 175 с.
11. Чопик Ю. С., Стражнікова І. В. Зарубіжна реформаторська педагогіка в оцінках українських науковців другої половини ХХ – початку ХХІ століття: монографія. Івано-Франківськ: НАІР, 2017. 264 с.
12. Сисоева С. О., Кристопчук Т. Є. Освітні системи країн Європейського Союзу: загальна характеристика : навчальний посібник; Київський університет імені Бориса Грінченка. Рівне : Овід, 2012. 352 с.
13. Зарубіжна система вищої освіти: навч. посібн. / авт. упоряд. М. І. Гагарін. Умань : ВПЦ «Візаві», 2017. 102 с.
14. Біницька К. Підготовка майбутніх вчителів початкової освіти у країнах Східної Європи: теорія і практика. Хмельницький : Цюпак А. А., 2018. 376 с.
15. Світоглядний потенціал шкільної гуманітарної освіти в країнах Європейського Союзу та США : монографія / Л. Л. Волинець, Г. С. Єгоров, Н. М. Лавриченко. Київ : Педагогічна думка, 2014. 200 с.
16. Тенденції реформування загальної середньої освіти у країнах Європейського Союзу : монографія : у 2 ч. Ч. 1 / Г. С. Єгоров, Н. М. Лавриченко, Б. Ф. Мельниченко. Київ : Педагогічна думка, 2018. 144 с.
17. Турбар Т. В. Зарубіжні системи освіти : методичні рекомендації до практичних занять для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Дошкільна освіта» освітньо-професійної програми «Дошкільна освіта». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2023. 40 с.

18. Шикітка Г. М., Маляр Л. В., Сучасні заклади дошкільної освіти в Україні і за рубежом: методичні рекомендації до практичних занять і самостійної роботи. Ужгород. ДВНЗ «УжНУ», 2023. 21 с.

Навчальне видання

Олексій Анатолійович Листопад
Ірина Костянтинівна Мардарова
Наталія Миколаївна Гуданич
Наталя Леонідівна Листопад

**МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ:
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ**

Підп. до друку 27.03.2025. Формат 60х90/16. Папір офсетний.
Гарн. «Times» Друк цифровий. Ум. друк. арк. 4,04
Наклад 100 пр.
Університет Ушинського